Yrkande S, D, M, L, C
särskilt yttrande KD
2021-05-12

Tilläggsyrkande angående – Yrkande från M, L, C, S, D angående Delårsrapport mars 2021 - Staden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige:

1. Nämnden för konsument- och medborgarservice tillförs 3 mkr för att inom Göteborgs stads ordinarie informationskampanj gällande Covid-19 genomföra flerspråkiga och mer omfattande informationsinsatser angående vaccination mot Covid-19 riktad till grupper som bedöms ha låg vaccinationsgrad. Uppdraget ska ske i samverkan med Västra Götalandsregionen, AB Framtiden, socialnämnderna och relevanta aktörer i civilsamhället.

Yrkandet

Under maj månad har vaccinationstakten ökat i hela landet. Varje avgiven vaccindos innebär att samhällets återöppning, ekonomins återstart och vardagens återgång kommer närmare. Historiskt och idag har Sverige kännetecknats av en relativt låg förekomst av den så kallade vaccinskepticism som förhindrar och försvårar vägen mot flockimmunitet i många andra stater. Konsument- och medborgarservice har redan idag ett stort arbete igång med att informera invånarna om restriktioner m.m. Detta görs via alla kommunens kanaler så som medborgarkontor, anslagstavlor och hemsida. Samtidigt ser Folkhälsomyndigheten tecken på att vaccintäckningsgraden skiljer sig alltmer; statistiskt signifikanta och i vissa fall markanta skillnader har uppmätts mellan olika socioekonomiska grupper, mellan olika stadsdelar och mellan nationella ursprung. Göteborgs stad är inte huvudansvarig för informationskampanjer gällande vaccination, men kan bistå bland annat Västra Götalandsregionen i och med att Staden har ett större kontaktnät. För att värna medborgarnas hälsa och stoppa smittspridningen behöver kommunen ställa sina kommunikativa resurser till pandemibekämpningens förfogande och bidra till det offentliga informationsarbetet. Därför tillförs Nämnden för konsument- och medborgarservice 3 mkr i syfte att förstärka stadens pågående informationsarbete med nya insatser för att öka vaccinationstakten i grupper där denna bedöms låg. Informationen ska även fortsättningsvis finnas på de språk som anses behövas. I genomförandefasen bör även socialnämnderna, de allmännyttiga bostadsbolagen och civilsamhällets olika aktörer involveras.

Yrkande M, L, C, S, D
Särskilt Yttrande KD
2021-05-19

Yrkande angående – Delårsrapport mars 2021 – Staden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Nya ofördelade skattemedel enligt ny skatteprognos genererar drygt 80 mnkr. Dessa medel är inte budgeterade och kan därmed användas för att förstärka verksamheten under året. Skattemedlen fördelas tillfälligt under 2021 enligt nedanstående:

1. 30 mnkr avsätts totalt kommuncentralt för trygghetsfrämjande åtgärder varav Trafiknämnden kan avropa 10 mnkr och kommunstyrelsen 20 mnkr för följande uppdrag:
    1. Trafiknämnden får i uppdrag att, i samverkan med Västtrafik, Göteborgs Spårvägar och Parkeringsbolaget, utveckla samarbetet med polisen för att förstärka kamerabevakningen i kollektivtrafiken i brottsförebyggande syfte. Det förstärkta arbetet ska också innehålla möjlighet till datalagring av material från otrygga platser i staden, som kollektivtrafikknutpunkter samt bil- och cykelparkeringar.
    2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder, bolag, fastighetsägare och Citysamverkan, förstärka tryggheten på stadens torg genom utökad bevakning och andra relevanta åtgärder.
2. Samtliga förvaltande bostadsbolag och Göteborgslokaler får i uppdrag att ta fram förslag på hur fler lokaler för ideella, kulturella och kommersiella ändamål kan skapas i kommunala bestånd genom förändrad funktion för ytor i gatuplan, tillbyggnader eller annan lösning. Ett särskilt fokus ska ligga på att förbättra lokalstrukturen i särskilt utsatta och utsatta områden. Finansiering sker inom bolagskoncernen.
3. Markupplåtelsetaxa för juli 2021 fram till och med december 2021 fastställs till 0 kr.
4. 16 mnkr avsätts kommuncentralt för Trafiknämnden för avrop för ny markupplåtelsetaxa.
5. 5 mnkr avsätts kommuncentralt för avrop för Idrott- och föreningsnämnden. Medlen avser avgiftsfrihet (hyresfritt för matchspel) till elitidrott och lag strax därunder. Samtidigt föreslås Got Event införa avgiftsfrihet (hyresfritt för matchspel) för elitidrott och lag strax där under. Finansiering ska ske genom utökat koncernbidrag till Got Event.
6. Idrotts- och föreningsnämnden tillförs 15 mnkr som extra stöd innevarande år med syfte att utöka idrottsfrämjande åtgärder för barn och unga.
7. Förskolenämndens hemställan om att tillföras 1,32 mnkr av det kommuncentrala anslaget för att täcka nämnden upparbetade investeringsrelaterade driftkostnader till och med mars 2021 beviljas.

8. Grundskolenämndens hemställan om att tillföras 10,9 mkr av det kommuncentrala anslaget för att täcka nämndernas upparbetade investeringsrelaterade driftskostnader till och med mars 2021 beviljas.
9. I övrigt bifalla tjänsteutlåtandet.

Yrkande

Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerade i slutet av april en ny prognos för beräkning av kommunsektorns skatteintäkter. I jämförelse med skatteprognosen i februari 2021, visar prognosen i april en förbättrad prognos för staden med drygt 80 mnkr. Dessa medel är inte budgeterade som kan användas till olika förstärkningar i våra verksamheter. Pandemin innebär fortfarande en stor osäkerhet i staden och många av stadens verksamheter har påverkats. Med anledning av den nya skatteprognosen, fördelas de nya ofördelade skattemedlen enligt följande.

I kommunfullmäktiges budget för 2021 är 100 mnkr avsatta kommuncentralt för bland annat evakueringskostnader. Förskolenämnden och grundskolenämnden har hemställt att tillföras 1,32 mnkr respektive 10,9 mnkr för att täcka upparbetade investeringsrelaterade kostnader. Vi föreslår att förskolenämnden och grundskolenämnden blir beviljade kompensation för de investeringsrelaterade kostnaderna.

Kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om reducerad markupplåtelsetaxa från januari fram till och med juni 2021. Vi ser ett behov av att förlänga stödåtgärderna för besöksnäringen genom att markupplåtelsetaxan för handel och uteserveringar fortsatt är reducerad till 0 kr till och med 31 december 2021. 16 mnkr avsätts kommuncentralt för ny markupplåtelsetaxa till och med 31 december 2021.

Den upplevda otryggheten i kollektivtrafiken är stor för både resenärer och personal. Många upplever otrygghet från och till färdmedlet samt under resan. Idag finns det redan kameror i olika delar av staden och ökad kamerabevakning fyller en viktig förebyggande och trygghetsskapande funktion. Det är viktigt att staden samverkar med Västtrafik, Göteborgs Spårvägar och Parkeringsbolaget för att utveckla samarbetet med polisen för att förstärka kamerabevakningen. Vi ser även att det är viktigt att man förstärker tryggheten på stadens torg genom utökade åtgärder och andra relevanta åtgärder som kan genomföras. Ingen ska behöva känna sig otrygg och begränsas av att röra sig fritt ute i vårt samhälle. Den upplevda tryggheten vid stadens torg ökar om det är liv och rörelse vid ett torg, både för stadens invånare och för de lokala butikerna. Därför föreslår vi också att lokalstrukturen i staden ska förstärkas, med ett särskilt fokus på utsatta och särskilt utsatta områden, genom att de förvaltande bostadsbolagen och Göteborgslokaler tar fram förslag för hur fler lokaler kan skapas genom förändrad funktion för ytor i gatuplan eller tillbyggnader.

Under pandemin har idrottsaktiviteter minskat kraftigt till följd av restriktioner vilket både har drabbat elitklubbar och barn och unga som gått miste om deltagartillfällen. Många barn och unga har slutat med idrotten under pandemin och det är viktigt att staden säkerställer möjligheten till idrottsfrämjande åtgärder. För detta ändamål tillförs Idrott- och föreningsnämnden 15 mnkr för utökade idrottsfrämjande åtgärder för barn och unga. För elitidrott och lag strax därunder som hyr avIdrott- och föreningsnämnden avsätts 5 mnkr kommuncentralt för avrop för avgiftsfrihet (hyresfritt för matchspel). Got Event föreslås införa avgiftsfrihet (hyresfritt för matchspel) för elitidrott och lag strax därunder. Finansiering ska ske genom utökat koncernbidrag till Got Event.

Yrkande (Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

2021-05-12

Yrkande Delårsrapport mars 2021-Staden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Delårsrapport mars 2021 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige som ett led i uppsikten.
2. Förskolenämndens hemställan om att tillföras 1,32 mnkr av det kommuncentrala anslaget för att täcka nämnden upparbetade investeringsrelaterade driftkostnader till och med mars 2021 beviljas.
3. Grundskolenämndens hemställan om att tillföras 10,9 mnkr av det kommuncentrala anslaget för att täcka nämndernas upparbetade investeringsrelaterade driftskostnader till och med mars 2021 beviljas.
4. Kommunstyrelsens uppdrag 2021-02-21 §121 till stadsledningskontoret att redovisa till kommunstyrelsen vilka åtgärder som vidtagits utifrån stadsrevisionens granskning från den 15 december 2020 avseende styrning och uppföljning av skyddat boende som utförs av externa utförare senast i juni 2021, förklaras fullgjort.
5. Kommunstyrelsens uppdrag 2021-02-21 §122 till stadsledningskontoret att redovisa till kommunstyrelsen vilka åtgärder som vidtagits utifrån stadsrevisionens granskning från den 15 december 2020 i hantering av skyddade personuppgifter senast i juni 2021, förklaras fullgjort.

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Socialnämnderna får i uppdrag att utöka fritidsaktiviteter för barn och unga i alla åldrar under sommarlovet. 15 mnkr kronor avsätts för avrop kommuncentralt från resultatet för 2021 för ändamålet.
2. Socialnämnderna ges i uppdrag att utöka försörjningsstödet för barnfamiljer över sommarmånaderna juni, juli och augusti. 8 mnkr avsätts kommuncentralt från årets resultat för ändamålet.
3. Kulturnämnden tillförs 5 mnkr i syfte att stärka det fria kulturlivet. Satsningen finansieras av årets resultat.
4. Trafiknämnden tillförs 1 mnkr för att kunna erbjuda gratis Styr & ställ under sommaren. Satsningen finansieras av årets resultat.
5. Delårsrapport mars 2021 godkänns.
6. Lånetaket för Liseberg AB höjs 2021 med 400 mnkr till 1 700 mnkr.

Yrkandet

Stadens budgetsamarbete mellan högerstyret och Socialdemokraterna får när mars summeras betecknas som ett misslyckande.

Pengarna fortsätter att läggas på hög i stället för att komma göteborgarna till del. Det drabbar alla stadens medborgare, men särskilt unga och gamla, fattiga och sjuka. Under pandemiåret 2020 lade högern och Socialdemokraterna 2,4 miljarder till stadens samlade förmögenhet istället för på välfärd. 2021 ser inte ut att bli annorlunda. Redan nu revideras prognosen för året upp. Det är sällan vi får så här tydliga signaler redan i mars om en så stor avvikelse. Det finns en uppenbar risk att resultatet lär bli än högre än det som nu prognosticeras. För att undvika detta krävs att pengarna sätts i användning där de kan göra mest nytta.

Fritidsaktiviteter för barn och unga sommaren 2021
Sommaren 2021 kommer inte att bli som någon annan sommar. Många barn och unga i familjer med lägre inkomster är sedan länge vana vid att sommarlovet innebär att man är hemma och tar del av erbjudandet som stadens fritidsverksamhet, ungdomssatsningarna och olika ideella föreningar erbjuder. I år kommer många fler familjer hålla sig hemma i stan på grund av att det med all sannolikhet kommer kvarstå en risk för smittspridning med avrådan att resa. Fler barn och unga kommer att behöva göra aktiviteter på hemmaplan i år, staden behöver förbereda sig på att möta detta behov.

Socialnämnden Centrum har beslutat att avsätta 5 miljoner som ideella föreningar kan ansöka om för sommarlovsaktiviteter, men Göteborgs Stads fritidsverksamheter bör också tillskjutas resurser för att erbjuda en meningsfull fritid för alla barn och unga i hela Göteborg, oavsett om det finns ett aktivt föreningsliv i närheten eller inte.

Fritidsverksamheten i socialnämnderna har redan nu förberett sig på att genomföra aktiviteter i mindre grupper och utomhus. Vi rödgrönrosa vill säkerställa att alla barn och unga har möjlighet till en meningsfull fritid denna sommar genom att garantera att verksamheten har tillräckligt med resurser och personal för att kunna erbjuda aktiviteter till alla som önskar. En bra och meningsfull fritid kommer också minska risken för social oro.

En sådan insats för barn och ungas fritid har inte bara en positiv effekt på de som nyttjar aktiviteterna, det kan också leda till att fler får ett sommarjobb i en tid då arbetslösheten ökar och många har blivit av med de erbjudanden om sommarjobb som de tidigare fått. Vi rödgrönrosa vill att socialnämnderna får utökad finansiering för att kunna utöka antalet sommarlovsaktiviteter på ett tryggt och säkert sätt, exempelvis genom att anställa fler fritidsledare/ungdomsledare under sommarmånaderna 2021.

Tillfälligt höjt försörjningsstöd för barnfamiljer
Under förra mandatperioden när vi rödgrönrosa styrde hade socialtjänsten i uppdrag att under sommarmånaderna höja försörjningsstödet för barnfamiljer.

Sommaren 2020 var en tuff sommar för många och hela året har varit en prövning, inte minst för många av de familjer som redan lever i ekonomisk utsatthet. Utöver det har fler förlorat sina arbeten i spåren av pandemin vilket påverkar inkomsten för familjen.

Sedan tidigare vet vi att sommarlovet är svårt för många, kostnaderna ökar för till exempel mat när barnen inte längre får mat skola eller fritids. Det är också många barn som inför varje sommarlov går på ledighet med en klump i magen då de vet att det inte

blir någon sommarresa, inte något besök på Liseberg, inte någon utflykt till havet heller eftersom de saknar bil och buss är för dyrt. Forskning visar att barn som levt i ekonomisk utsatthet under längre tid också har olika strategier för att hantera sin situation. Många barn tar stort ansvar för familjens ekonomi genom att inte be om saker, många barn har också lärt sig att de måste vara extra varsamma om saker, att tappa bort en vintermössa eller skor på fritids kan innebära att det dröjer innan familjen har råd med nya skor.
Vi menar att inga barn ska behöva leva med att ta ansvar för familjens ekonomiska situation och framförallt inte ha ont i magen inför sommarlovet till följd av detta. Flera av de idéburna organisationerna ser att fler kommer till matutdelning för att försörjningsstödet inte räcker till. Göteborgs Stadsmission larmade under hösten 2020 att fattigdomen skenat under de senaste åren. Av de som får matkassar från Stadsmissionen lever 60 procent på långvarigt försörjningsstöd. När inte ens vardagen går ihop för dessa familjer så är det inte särskilt svårt att föreställa sig hur sommaren kommer bli för barnen. Det är oerhört tacksamt att det finns ideella organisationer som kraftsamlar för att ge stöd till de ekonomiskt utsatta. Men det är också ett totalt misslyckande av det offentliga välfärdslandet. Den välgörenhet som erbjuds via civilsamhället når inte alla och ska heller inte vara en ersättning för det välfärdssamhälle vi vill ha. För att kunna ge barnfamiljer som lever på marginalen en sommar utan magont tycker vi det är rimligt att socialnämnderna utökar försörjningsstödet under sommarmånaderna.

En kickstart av kulturlivet

Stadens kulturliv genomgår en av de största kriserna i modern tid. Många aktörer ställer in sina verksamheter och flera scener står helt tomma.
Kulturlivet i staden var redan innan Coronapandemin utsatt för en stor press på grund av nerskärningar. Kulturen är samhällets livsluft och Göteborg är helt beroende av ett vitalt kulturliv som står starkt även efter krisen. Vi är oroade över att scener läggs ner samt att fria kulturutövare och kulturföreningar av ekonomiska skäl behöver avveckla sin verksamhet. Detta gäller alla, från små utövare till stora kommersiella aktörer. Därför krävs det ett konkret ekonomiskt stöd för kulturen i Göteborg. Vi hoppas att detta bidrag kommer att kunna återstarta kulturlivet till hösten då vi väntar oss lättade restriktioner.

Minska trängseln på kollektivtrafiken

Under sommaren kommer många göteborgare och besökare i staden till olika utflyktsmål i staden. Med anledningen av coronapandemin så är det bra om en så stor andel som möjligt gör detta till fots eller med cykel. Staden har under tidigare somrar haft problem med trängsel på bussar och spårvagnar till sommarsäsongen har staden satt ut nya stationer för styr och ställ, bland annat vid Delsjön och Saltholmen. För att uppmuntra fler att cykla och för att det ska bli lättare att spontant välja cykel istället för kollektivtrafik när bussar och spårvagnar är fulla föreslår vi att staden erbjuder möjligheten att gratis kunna låna styr & ställ-cyklar.

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2021-04-26
Diarienummer 0261/21

Handläggare
Lena Albinsson, Åsa Lindbom
Telefon: 031-368 01 07, 031-368 00 90
E-post: asa.lindbom@stadshuset.goteborg.se;
lena.albinsson@stadshuset.goteborg.se

Delårsrapport mars 2021- Staden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Delårsrapport mars 2021 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige som ett led i uppsikten.
2. Förskolenämndens hemställan om att tillföras 1,320 mkr av det kommuncentrala anslaget för att täcka nämnden upparbetade investeringsrelaterade driftkostnader till och med mars 2021, överlämnas för politiskt ställningstagande.
3. Grundskolenämndens hemställan om att tillföras 10,9 mkr av det kommuncentrala anslaget för att täcka nämndernas upparbetade investeringsrelaterade driftskostnader till och med mars 2021, överlämnas för politiskt ställningstagande.
4. Kommunstyrelsens uppdrag 2021-02-21 §121 till stadsledningskontoret att redovisa till kommunstyrelsen vilka åtgärder som vidtagits utifrån stadsrevisionens granskning från den 15 december 2020 avseende styrning och uppföljning av skyddat boende som utförs av externa utförare senast i juni 2021, förklaras fullgjort.
5. Kommunstyrelsens uppdrag 2021-02-21 §122 till stadsledningskontoret att redovisa till kommunstyrelsen vilka åtgärder som vidtagits utifrån stadsrevisionens granskning från den 15 december 2020 i hantering av skyddade personuppgifter senast i juni 2021, förklaras fullgjort.

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Delårsrapport mars 2021 godkänns.
2. Lånetaket för Liseberg AB höjs 2021 med 400 mnkr till 1 700 mnkr.

Sammanfattning

Göteborgs Stads delårsrapport mars lämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Denna rapport har fokus på väsentlig styrinformation med fokus på avvikelser från grunduppdragen som finns i stadens verksamheter samt övergripande utveckling av ekonomi och personal. Uppföljningsarbetet syftar till att både tillgodose kommunstyrelsens uppsiktsplikt och att åstadkomma en uppföljning av kommunfullmäktiges budget och dess verksamheter utifrån ett bredare perspektiv.

Delårsrapporten inleds med en beskrivning av de omvärldsförändringar och utmaningar som påverkar Göteborgs Stad. Därefter följer en sammanställning av de avvikelser som har rapporterats av nämnder och styrelser som är av vikt för KS/KF att få ta del av, både

relaterade till covid-19 och övriga avvikelser. Utöver detta lyfter stadsledningskontoret upp några ytterligare uppföljningsfrågor som är av vikt att informera om ur ett uppsiktsperspektiv. I rapporten redogörs även för hur stadens nämnder och styrelser har tagit sig an arbetet med de lokala målvärdena för indikatorerna till de övergripande verksamhetsmål som betraktas som organisationsmål samt för indikatorer och målvärden för de nämnd-/styrelsespecifika målen i kommunfullmäktiges budget 2021. Uppföljning av samtliga mål kommer ske i samband med delårsrapport augusti samt i stadens årsredovisning. Vidare finns rapportering kring väsentliga personalförhållanden samt kommunens respektive den kommunala koncernens resultat och ekonomiska ställning med tillhörande drift- och investeringsredovisning.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Dimensionerna finns belysta i delårsrapporten där det är relevant.

Bilaga

Delårsrapport mars 2021

Ärendet

Enligt den fastställda uppföljningsprocessen för 2021 och som ett led i uppsiktsplikten lämnas Delårsrapport mars 2021 till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. För att få en så aktuell rapport som möjligt skickas rapporten ut tätt inpå kommunstyrelsens sammanträde den 5 maj.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Stads delårsrapport mars lämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Delårsrapporten produceras av stadsledningskontoret för kommunstyrelsen. Denna rapport har fokus på väsentlig styrinformation med fokus på avvikelser från grunduppdragen som finns i stadens verksamheter samt övergripande utveckling av ekonomi och personal. Uppföljningsarbetet syftar till att både tillgodose kommunstyrelsens uppsiktsplikt och att åstadkomma en uppföljning av kommunfullmäktiges budget och dess verksamheter utifrån ett bredare perspektiv.

Delårsrapporten inleds med en beskrivning av de omvärldsförändringar och utmaningar som påverkar Göteborgs Stad, kapitel 2. I kapitel 3 följer en sammanställning av de avvikelser som har rapporterats av nämnder och styrelser som är av vikt för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att få ta del av, både relaterat till covid-19 och övriga avvikelser. Utöver detta lyfter stadsledningskontoret några ytterligare uppföljningsfrågor som är av vikt att informera om ur ett uppsiktsperspektiv. Kapitel 4 samlar övriga uppföljningsfrågor. I kapitel 5 redogörs för hur stadens nämnder och styrelser har tagit sig an arbetet med de lokala målvärdena för indikatorerna till de övergripande verksamhetsmål som betraktas som organisationsmål samt indikatorer och målvärden för de nämnd- och styrelsespecifika mål i kommunfullmäktiges budget 2021. Uppföljning av samtliga mål kommer ske i samband med delårsrapport augusti samt i stadens årsredovisning. Kapitel 6 beskriver väsentliga personalförhållanden. I kapitel 7 redogörs för kommunens respektive den kommunala koncernens resultat och ekonomiska ställning. Kapitel 8 innehåller driftredovisning för nämnder, bolagsstyrelser och kommunalförbund. Rapporten avslutas med driftredovisning för nämnder och bolagsstyrelser.

Arbetet pågår för fullt inom staden med att hantera covid-19-pandemin. Nämnder och styrelser har vidtagit såväl långsiktiga som kortsiktiga åtgärder för att minska smittspridningen och för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet har kunnat fortgå.

Den ekonomiska utvecklingen är fortsatt svårbedömd. Det är flera faktorer som bidrar till det och där osäkerheten kring pandemins effekter allt jämnt finns kvar. Förväntan finns på att pandemin klingar av och att restriktionerna upphör, det kan innebära att ekonomin tar fart och att skatteunderlaget förbättras. Samtidigt med denna utveckling kommer med all sannolikhet verksamheternas återstart till en mer normal nivå innebära en risk till ökad kostnadsutveckling. Det finns anledning att följa detta noga då personalvolymen och kostnadsutvecklingen redan har börjat öka. Samtidigt finns farhågor att ytterligare kostnadsökningar tillkommer som till exempel ökat behov av försörjningsstöd.

Kommunens befolkningsutveckling tillsammans med den demografiska utvecklingen kommer leda till ett mer ansträngt ekonomiskt läge och statens kompensation med generella statsbidrag från förra året kommer, då det inte finns nya beslut, att avta. Sammantaget innebär detta att en anpassning av verksamhetens omfattning och

effektivitet kommer bli nödvändig för att klara den långsiktiga finansieringen om inte skattehöjningar ska ske. Koncernen och möjligheterna till utdelning från bolagen till kommunen är också en viktig fråga att ha i beaktande. Långsiktigt är det viktigt att utdelningsnivåerna är på en nivå som är försvarbar utifrån bolagens uppdrag och koncernens totala skuldsättning.

Resultatet per mars uppgår till 875 mnkr vilket är drygt 800 mnkr bättre än budget. Både kommunen och bolagen redovisar positiva avvikelser mot budget för perioden. Resultatet är även högre än motsvarande period föregående år då utfallet per mars uppgick till knappt 700 mnkr. För helåret bedöms koncernens resultat uppgå till cirka 1 300 mnkr, vilket skulle innebära ett resultat som är cirka 800 mnkr högre än budget. Bolagens bedömning för helåret innebär ett resultat om nästan 1 200 mnkr vilket är cirka 200 mnkr högre än budget, där kluster Bostäder (Framtidenkoncernen) uppvisar störst resultatförbättring. Kommunens resultat bedöms uppgå till drygt 500 mnkr jämfört med ett nollresultat i budget.

Verksamhetens grunduppdrag i förhållande till HR-perspektivet rapporteras fortgå anpassat till de begränsningar pandemin kräver. Konsekvenser av pandemin och restriktionerna märks bland annat av i och med en hög sjukfrånvaro i de verksamheter där medarbetare arbetar i direktkontakt med de vi är till för. Det förekommer också stor påverkan på medarbetare, chefer och organisation i form av hög arbetsbelastning och i vissa fall uppsägningar inom ett fåtal bolag.

Förberedelser pågår i stadens verksamheter kring hur arbetet kommer påverkas när pandemin klingar av. Hur arbetssätt och arbetsformer kommer att förändras och se ut och hur det digitala arbetssättet kommer att utvecklas framöver. Frågan om återhämtning och arbetsbelastning är också något som behöver beaktas i arbetet efter pandemin.

Kommunfullmäktige har i 2021 års budget avsatt 100 mnkr kommuncentralt för "Evakueringskostnader mm" (så kallade investeringsrelaterade driftskostnader). Förskolenämnden och grundskolenämnden har i samband med behandlingen av delårsrapporten hemställt till kommunstyrelsen om att tillföras 1,32 mkr respektive 10,9 mkr från anslaget för att täcka nämndernas upparbetade investeringsrelaterade driftskostnader till och med mars. Stadsledningskontoret överlämnar dessa för politiskt ställningstagande.

Stadsledningskontoret fick 2021-02-10 § 121 i uppdrag av kommunstyrelsen, med anledning av stadsrevisionens granskning från den 15 december 2020 avseende styrning och uppföljning av skyddat boende som utförs av externa utförare samt hantering av skyddade personuppgifter, att redovisa vilka åtgärder som vidtagits i staden. En sammanställning av de fyra socialnämndernas rapportering kring dessa åtgärder finns med i rapporten och stadsledningskontoret bedömer därmed uppdraget som slutfört.

Kommunfullmäktige beslutade i budgeten för 2021 om bolagsspecifika lånetak. Liseberg AB har under perioden januari - mars överskridit sitt lånetak på 1,3 mdkr, då saldot under en period uppgick till närmare 1,5 mdkr. I tidigare rapporteringar har pandemins ekonomiska effekter på Liseberg AB rapporterats men hänsyn till effekterna på kassaflödet och därmed lånetaket har då inte blivit belyst. När lånetakets nivå beräknades och sedan beslutades för 2021 togs inte tillräcklig höjd för detta. I samband med införandet av lånetak på bolagsnivå i budget 2021 bedömde stadsledningskontoret

att koncernbanken inte ska neka styrelser upplåning utifrån beslutade lånetak, utan att avvikelser från eventuella lånetak får hanteras inom ramen för den ordinarie uppsikten, uppföljningen och genom ordinarie styrning. Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige i samband med denna rapport beslutar om en höjning av lånetaket för Liseberg AB med 0,4 mdkr till 1,7 mdkr. Med den nya nivån bedöms bolaget klara finansieringen även om man skulle tvingas ha sin verksamhet stängd hela året.

Magnus Andersson	Eva Hessman
Ekonomidirektör	Stadsdirektör

Delårsrapport Mars 2021

Göteborgs Stad

Innehållsförteckning

1 Inledning 4

2 Förväntad utveckling 5

2.1 Omvärldsanalys 5

2.2 Stadens utmaningar 8

3 Verksamhetens utveckling 11

3.1 Väsentliga avvikelser i grunduppdragen 11

3.1.1 Avvikelser kopplade till Covid-19 pandemin 11

3.1.2 Övriga avvikelser från nämnder och styrelser 13

3.2 Stadsledningskontorets bedömning 16

3.2.1 Övriga uppsiktsfrågor 17

3.3 Ej verkställda beslut samt Lex Sara/Maria 19

4 Övrig uppföljning 23

4.1 Investeringsrelaterade driftskostnader 23

4.2 Arkivnämnden - nyttjande av eget kapital 23

4.3 Julstaden 23

4.4 Styrning och uppföljning av insatsen skyddat boende – externa utförare 23

4.5 Hantering av skyddade personuppgifter 25

4.6 Övrig uppföljning bolag 26

5 Kommunfullmäktiges mål 29

5.1 Organisationsmål för kommunkoncernen 29

5.2 Kommunfullmäktiges mål för nämnd och styrelse 30

5.3 Stadsledningskontorets bedömning 31

6 Väsentliga personalförhållanden 32

6.1 Personalvolym 32

6.2 Kompetensförsörjning 32

6.3 Arbetsmiljö 33

6.4 Lönebildning 34

6.5 Stadsledningskontorets bedömning 36

7 Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning 37

7.1 Fortsatt stora osäkerheter i ekonomin 37

7.2 Ekonomisk analys kommunala koncernen 37
7.3 Ekonomisk analys kommunen 39
7.4 Stadsledningskontorets bedömning 44
8 Driftsredovisning 46
8.1 Nämnder 46
8.1.1 Nämndernas resultat mars 47
8.1.2 Nämndernas prognos helår 48
8.1.3 Stadsledningskontorets bedömning 49
8.2 Bolagsstyrelser 50
8.2.1 Bolagens resultat mars 50
8.2.2 Bolagens prognos helår 51
8.2.3 Stadsledningskontorets bedömning 51
8.3 Kommunalförbund 51
8.3.1 Kommunalförbundens resultat mars 51
9 Investeringsredovisning 53
9.1 Nämnder 53
9.1.1 Nämndernas resultat och prognos 54
9.1.2 Stadsledningskontorets bedömning 56
9.2 Bolagsstyrelser 57
9.2.1 Bolagens resultat och prognos 57
9.2.2 Stadsledningskontorets bedömning 58

Bilaga 1: Kommuncentrala poster för särskilda ändamål

Bilaga 2: Fördjupad uppföljning av Lisebergs Jubileumsprojekt

1 Inledning

Göteborgs Stads delårsrapport lämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Delårsrapporten produceras av stadsledningskontoret för kommunstyrelsen. Denna rapport har fokus på väsentlig styrinformation med fokus på avvikelser från grunduppdragen som finns i stadens verksamheter samt övergripande utveckling av ekonomi och personal.

Rapporten inleds med en beskrivning av de omvärldsförändringar och utmaningar som påverkar Göteborgs Stad, kapitel 2. I kapitel 3 följer en sammanställning av de avvikelser som har rapporterats av nämnder och styrelser som är av vikt för KS/KF att få ta del av, både relaterade till covid-19 och övriga avvikelser. Utöver detta lyfter stadsledningskontoret upp några ytterligare uppföljningsfrågor som är av vikt att informera om ur ett uppsiktsperspektiv. Kapitel 4 samlar övriga uppföljningsfrågor. I kapitel 5 redogörs för hur stadens nämnder och styrelser har tagit sig an arbetet med de lokala målvärdena för indikatorerna till de övergripande verksamhetsmål som betraktas som organisationsmål samt indikatorer och målvärden för de nämnd-/styrelsespecifika målen i kommunfullmäktiges budget 2021. Kapitel 6 beskriver väsentliga personalförhållanden. I kapitel 7 redogörs för kommunen respektive den kommunala koncernens resultat och ekonomiska ställning. Kapitel 8 innehåller driftredovisning för nämnder, bolagsstyrelser och kommunalförbund. Rapporten avslutas med driftredovisning för nämnder och bolagsstyrelser.

Till rapporten bifogas en sammanställning över kommuncentrala poster (bilaga1) samt en fördjupad uppföljning av Lisebergs Jubileumsprojekt (bilaga 2).

2 Förväntad utveckling

2.1 Omvärldsanalys

Tillväxt - BNP

Osäkerheten om den ekonomiska utvecklingen är allt jämnt stor i spåren av pandemin. Förra årets nedgång av tillväxten blev 2,8 procent av bruttonationalprodukten (BNP) och för i år förväntas det ske en återhämtning av ekonomin. Flertalet bedömare såsom Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet (KI) och Regeringen ger prognoser om ökad tillväxt på mellan tre och fyra procent för året. Dessa prognoser förutsätter att pandemin klingar av under andra halvåret och att restriktioner upphävs. I detta scenario förväntas exportindustrin ta fart ytterligare, den inhemska konsumtionen öka och arbetslösheten börjar gå ner igen.

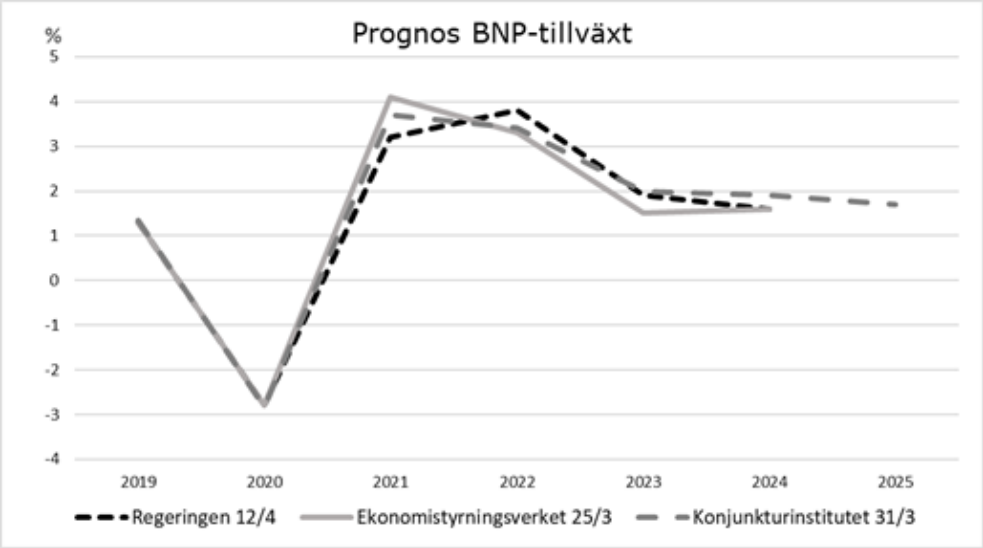

Arbetslöshet - försörjningsstöd

Trots dessa positiva utsikter är ekonomin i allt väsentlighet i en lågkonjunktur där arbetslösheten bedöms vara på fortsatt höga nivåer på över åtta procent för riket. I mars var arbetslösheten i Göteborg 9,6 procent. Det är 1,7 procentenheter högre än vid inledningen av pandemin för ett år sedan. Arbetslösheten har nu sedan flera månader planat ut på cirka tio procent med en sakta dalande trend. I absoluta tal är det nu 30 000 personer som är arbetslösa (16-64 år), För ett år sedan var det cirka 24 000. Enligt arbetsförmedlingen spås en viss ljusning på arbetsmarknaden. Det är ett fortsatt svårbedömt läge men nu ser arbetslöshetsnivån ut bli lägre för 2021 än tidigare bedömningar, runt 8,3–8,5 procent.

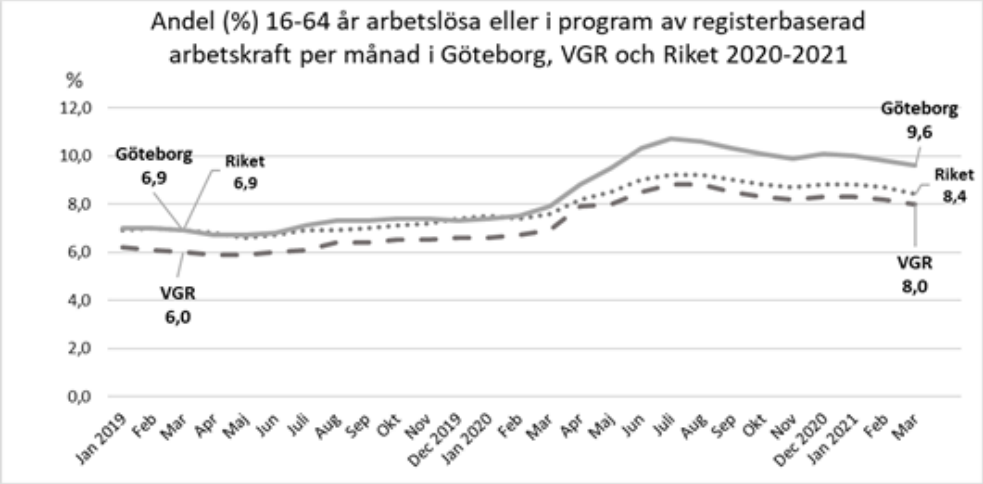

Källa: Arbetsförmedlingen

Samtidigt som arbetslösheten nu ligger på höga nivåer kommer behoven av rekrytering vara stora. Enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) ekonomirapport från oktober 2020 ökar antal personer i behov av välfärdstjänster i Sverige snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Grovt räknat ökar behoven av välfärd i Sverige med 1 procent per år den kommande tioårsperioden. Främst är det äldreomsorgen och hälso- och sjukvården som har ett starkt tryck med ökande behov. I Göteborg är andelen äldre något lägre än i övriga landet, men även här beräknas behovet öka. Det mesta talar för att bemanningen inte kommer att kunna öka i takt med välfärdsbehoven. Bland annat behövs också ny teknik och nya arbetssätt för att möta utmaningarna vi står inför.

I Göteborg, som i resten av landet, ökar långtidsarbetslösheten, dvs en arbetslöshet längre än 12 månader. Sedan pandemin startade för ett år sedan har långtidsarbetslösheten ökat med 3 100 personer eller 35 procent till 12 100 personer i Göteborg.

I mars hade 182 000 personer i Sverige varit utan arbete i minst tolv månader. Under de två första veckorna i april har långtidsarbetslösheten ökat med 5 000 till närmare 187 000 personer. Under 2021 riskerar långtidsarbetslösheten att överstiga 200 000 personer i landet. Utveckling av långtidsarbetslösa är viktig att följa utifrån den starka kopplingen som kan förväntas finnas till behov av försörjningsstödet. Efter att ha haft en nedåtgående trend sedan 2014/2015, som sedan började plana ut i slutet av 2019, ser vi nu en ökning av ekonomiskt bistånd gentemot föregående år.

Medelantalet hushåll med försörjningsstöd varje månad (januari till mars) ökade 2021 med 1,7% jämfört med samma period 2020. Totalt var det 9 100 hushåll med försörjningsstöd i mars 2021. Summan av utbetalningen av försörjningsstöd för januari till mars ökade med 3,3 % 2021 jämfört med 2020 (7,3 miljoner kr.) Totalt utbetalt belopp i mars var 84,5 miljoner kr.

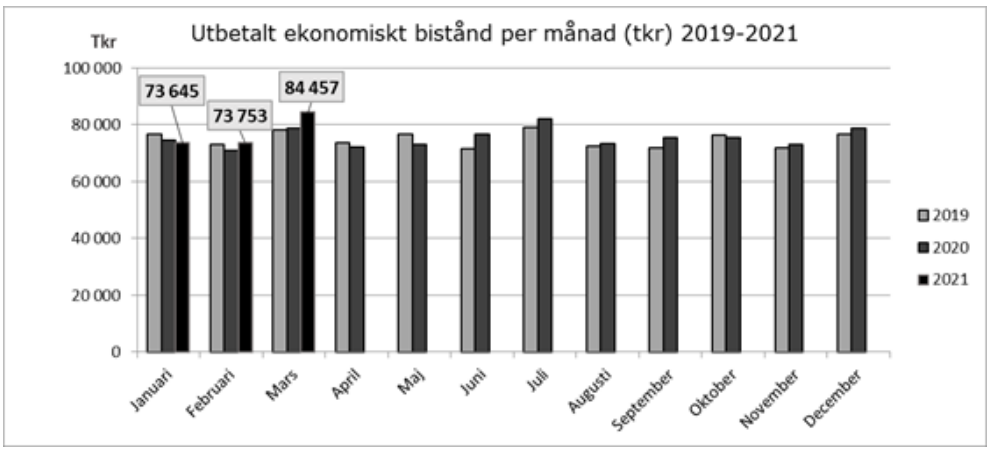

Utveckling på finansmarknaden - ränteutveckling

I USA steg den tioåriga räntan hastigt under första kvartalet 2021 till nära 1,80 procent, men har nu backat tillbaka under april till 1,60 procent. Övriga globala långräntor har följt med uppåt under de senaste månaderna men inte i lika stor magnitud.

Grafen nedan visar att den bundna femårsräntan stigit från nära noll vid årsskiftet till 0,35 procent. Den närmaste åren är förväntan en fortsatt nästan linjär uppgång till 0,50 om ett år och till 0,75 om två år.

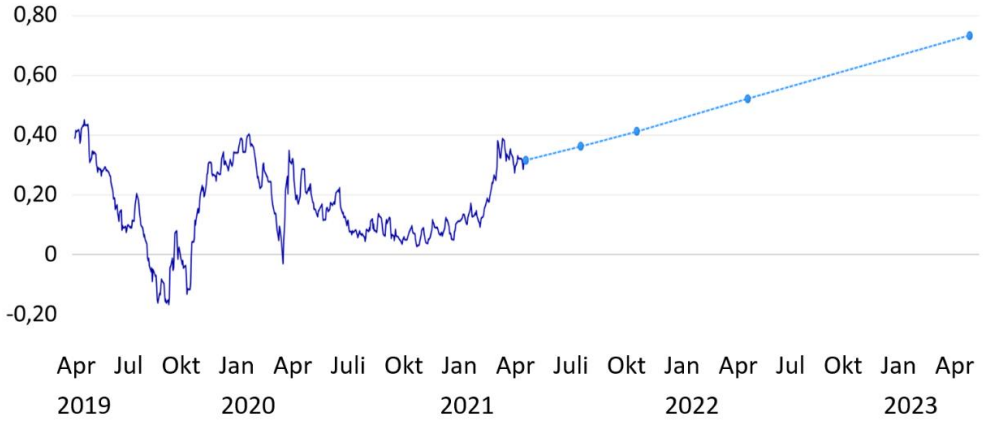

Den femåriga bundna räntan har stor inverkan på räntekostnaden när staden tar upp nya lån via obligationsmarknaden. Detta sker löpande då gamla lån ständigt förfaller samtidigt som nya lån behöver tas upp så den totala skulden prognostiseras att öka de kommande åren.

Befolkningsutveckling

Folkökningen under de 13 första veckorna 2021 uppgår till 550 personer, vilket är cirka 1 100 färre än vad som varit normalt de senaste åren och inget tyder på att det kommer förändras inom den närmsta tiden. Orsaken är huvudsakligen en kraftigt minskad nettoinvandring.

Göteborgs befolkning som en andel av Sveriges befolkning (5,6%) är oförändrad jämfört med innan pandemin.

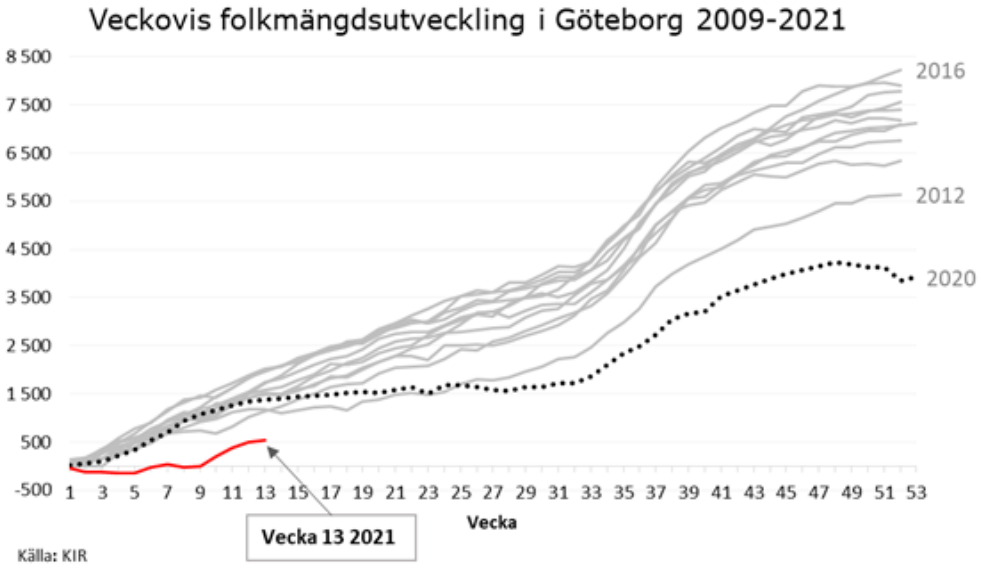

2.2 Stadens utmaningar

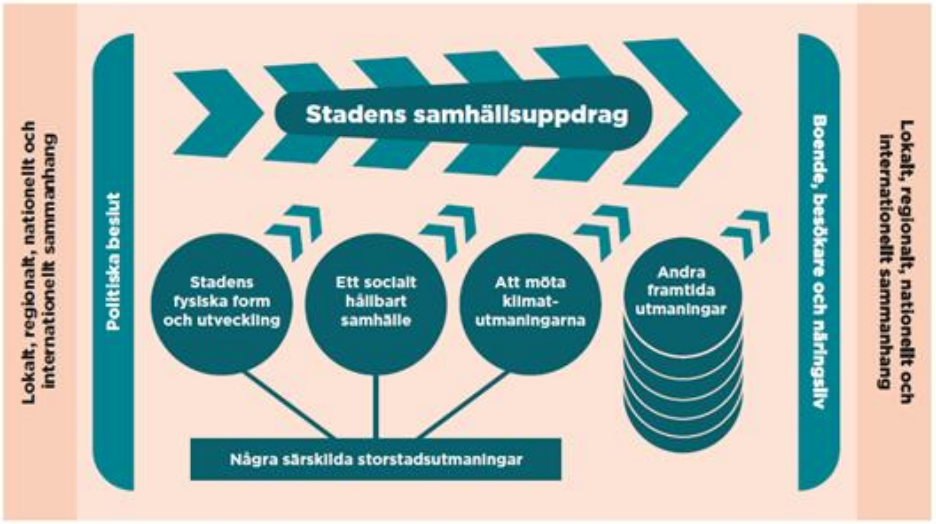

Göteborgs Stad har ett omfattande samhällsuppdrag som involverar alla förvaltningar och bolag. Staden har vuxit kraftigt med cirka 70 000 invånare på tio år, och fortsätter att växa framöver. Fler invånare och en demografisk förskjutning mot en ökad andel unga och äldre har, tillsammans med den över tid förbättrade levnadsstandarden i landet, medfört ökade behov av och förväntan på den service och de tjänster Göteborgs Stad tillhandahåller. Den förändrade demografin innebär också att andelen av befolkningen som är i arbetsför ålder minskar. Det bidrar till ökad konkurrens om personal och påverkar även inkomstskatten som är den dominerande finansieringen av välfärdsuppdraget. Kommunens möjligheter att finansiera och att bemanna organisationen ställer ökade krav på effektivisering av verksamheten och prioritering mellan olika områden.

Göteborgs Stad måste vara attraktiv som arbetsgivare, och verksamhetsutveckling

behöver även ske genom bland annat digitalisering såsom användande av artificiell intelligens (AI).

Stadens samhällsuppdrag

Under 2020 hade Göteborg den lägsta befolkningstillväxten sedan 2007. Staden växte med 3 800 invånare, en halvering jämfört med de senaste åren. Den viktigaste förklaringen är att invandringen minskat till följd av covid-19 pandemin. Bilden är densamma i landet som helhet, men skillnaderna mellan kommuner är stora. Osäkerheten om hur coronapandemin utvecklas under 2021 är stor, men mycket tyder på att det utvecklingen kommer att likna den under 2020 och även om pandemin kommer avta så talar mycket för att befolkningstillväxten fortsätter att dämpas även under 2021 och blir lägre än vad som antagits i den senaste befolkningsprognosen.

Den befintliga prognosen ger ändå en bild av den långsiktiga utvecklingen för barn och äldre, de åldrar som är viktigast för den kommunala serviceproduktionen. Prognosen visar på stora ökningar i dessa åldersgrupper fram till 2040, som är prognosens slutår. Gruppen 65 år och äldre är den grupp som kommer att öka mest. Trots att denna åldersgrupp drabbats särskilt hårt av pandemin, kommer utvecklingen på några års sikt inte påverkas nämnvärt. Fram till år 2040 kommer gruppen enligt prognosen öka med 35 000, en ökning på 39 procent. Inom gruppen äldre kommer de allra äldsta, 85 år och äldre, att växa snabbast. För staden innebär ökningen en ökad efterfrågan på olika former av samhällsservice, som till exempel hemtjänst och äldreboende. Enligt den kommunala äldreboendeplanen kommer behovet av platser på äldreboende att öka från dagens dryga 4 100 till runt 6 400 år 2040.

Befolkningsstrukturen påverkar också möjligheterna att försörja verksamheten med kompetens. Andelen arbetsföra minskar samtidigt som efterfrågan på kommunala tjänster ökar på lång sikt.

Utmaningarna inom kompetensförsörjningsområdet har påverkat möjligheterna att utföra stadens uppdrag under flera år. Det handlar både om kvaliteten inom välfärden och leveranserna inom stadsutvecklingsområdet, även om möjligheterna att hitta rätt kompetens i viss mån har förbättrats i takt med den förändrade konjunkturen.

Befolkningstillväxten och utvecklingen på arbetsmarknaden är några av de delar som påverkar stadens finansiering. Enligt Arbetsförmedlingen fortsätter arbetskraften att växa men i långsammare takt än tidigare. Fler personer står långt ifrån arbetsmarknaden, vilket bidrar till en stigande arbetslöshet.

Enligt Arbetsförmedlingens prognos bedöms antalet inskrivna arbetslösa öka under första halvåret 2021, för att därefter minska när restriktioner kan lättas och aktiviteten i ekonomin ökar.

De finansiella utmaningar som staden står inför är bestående över tid och av strukturell karaktär som kräver långsiktiga åtgärder. Samtidigt sker ständigt förändringar i omvärlden som påverkar konjunkturen och som ger utmaningar att hantera i det korta perspektivet. Under rådande pandemi har stater runt om i världen inriktats på att stimulera ekonomin för att upprätthålla och bibehålla näringsliv och offentlig verksamhet på ett omfattande sätt.

Stadens arbete med ett socialt hållbart samhälle

Ett socialt hållbart Göteborg är en av stadens största utmaningar, en utmaning som delas med de flesta andra storstäder.

Ett socialt hållbart samhälle är ett tryggt samhälle där människor upplever att de kan ta ansvar för sitt och sina barns liv och göra medvetna livsval. Att känna sig som en del i samhället, att känna tillit till andra och ha en framtidstro är viktiga förutsättningar för att det ska vara möjligt. Ett socialt hållbart samhälle är också ett samhälle där vi klarar av att leva tillsammans – också när vi utsätts för hårda påfrestningar – oavsett vilka vi är och vilka förutsättningar vi har. Skillnaderna i livsvillkor har ökat. Ju större den klyftan blir, desto mer påverkar dessa skillnader alla människor, även dem som har det bäst ställt. Tillgång till välfärd – som förskola, skola, äldreomsorg och bostad – men också tillgång till samhällets demokratiska processer påverkas av skillnader i livsvillkor. För att uppnå det socialt hållbara samhället måste ett aktivt arbete pågå för att minska dessa skillnader och därigenom öka tillgången till välfärd.

Stadens arbete med att möta klimatutmaningarna

Kommunfullmäktige beslöt i marssammanträdet om ett nytt miljö-och klimatprogram för staden och där uppdraget är att klimatmålet ska anpassas till Parisavtalet. Kommunfullmäktige kommer under de kommande åren behandla programmets mål och strategier.

Andra framtida utmaningar – pandemins långsiktiga konsekvenser i verksamheten

Året har präglats av pandemin och stadens verksamheter har påverkats på olika sätt. En del av stadens verksamheter har inte kunnat bedrivas på det sätt som planerats. Detta har återspeglats i lägre personalbemanning och därmed lägre kostnadsutveckling än tidigare. Detta kan innebära att det finns ett uppdämt behov av insatser på olika sätt som behöver hanteras och där omfattningen av det är svårt att överblicka.

3 Verksamhetens utveckling

3.1 Väsentliga avvikelser i grunduppdragen

Arbetet pågår fortfarande för fullt inom staden för att hantera covid-19-pandemin. Nämnder och styrelser har vidtagit såväl långsiktiga som kortsiktiga åtgärder för att minska smittspridningen och för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet har kunnat fortgå. Nedan presenteras väsentliga avvikelser i förhållande till planerad verksamhet som nämnder och styrelser rapporterat om som är av vikt för KS/KF. Inledningsvis i avsnitt 3.1.1 avvikelser som relateras till pandemin därefter i övriga avvikelser i avsnitt 3.1.2.

3.1.1 Avvikelser kopplade till Covid-19 pandemin

Konsekvenser för de verksamheten är till för

Pandemin fortsätter att få konsekvenser för såväl brukare, elever och övriga invånare i staden. 23 februari hävdes besöksförbudet inom vård- och omsorgsboenden och boende kunde åter träffa sina anhöriga. För att undvika ytterligare smittspridning rapporterar äldre och vård- och omsorgsnämnden om flera förebyggande förändringar i verksamheten såsom videosamtal, digitala mötesplatser och möten utomhus som ersatt ordinarie möten.

Inköp och upphandlingsnämnden fortsätter rapportera om brist på skyddsutrustning. Ramavtalsleverantören kan inte leverera utifrån den kraftigt ökade efterfrågan och det finns risk för brist inom vård- och omsorg.

Förskolenämnden rapporterar om en återigen lägre närvaro i förskolan för perioden januari till mars. Förvaltningens mål att öka barns närvaro i förskolan och de insatser som görs riskerar att påverkas negativt av pandemin. Särskilt låg närvaro noteras i vissa områden, vilket bedöms få konsekvenser för de barn som är i behov av att utveckla sitt språk och ingå i det sociala sammanhang förskolan kan erbjuda.

Även grundskolans verksamhet har fortsatt präglas av pandemin. Skolenheter med årskurs 7-9 har numera möjlighet att bedriva växelvis undervisning både på skolan, men också som distansundervisning.

I än högre grad har eleverna i gymnasieskolan påverkats genom att undervisningen sedan i mars 2020 bedrivits på distans eller delvis på distans i omgångar. Hur utfallet blir för läsåret 2020/21 står inte klart förrän sommaren 2021, men distansundervisning och delvis distansundervisning har nu pågått under mer än ett år och påverkan på elevers måluppfyllelse och mående är påtaglig. Distansundervisningen har även inneburit en utmaning för vissa elever. I många fall är det kopplat till en oro för betyg och framtida studie- och yrkesmöjligheter för de elever som nu går i årskurs 3.

Även vuxenutbildningens distansundervisning har påverkat måluppfyllelsen då vissa elever blivit lidande genom att gruppundervisning, handledning och praktiska moment minskat. Det finns också elever där hela idén med att de är i studier är att bryta hemmasittande och passivitet. Konsekvenser av distansundervisningen är en nedgång i satta betyg men även en ökning av antalet elever som behöver förlänga

sitt kursslut.

För flera facknämnder och bolag inom kultur, idrott och turism har verksamheten fortsatt varit stängd eller kraftigt förminskad för att undvika onödig smittspridning. Pandemin har fått stora konsekvenser för sysselsättningen inom besöksnäringen då kraftigt minskade intäkter har lett till permitteringar, varsel, indragningar av ferietjänster och uppsägning av personal. Idrott- och föreningsnämnden rapporterar fortsatt om stora restriktioner för föreningslivet med anläggningar som är stängda för allmänheten.

Miljö-och klimatnämndens tillsyn av trängsel på serveringsställen fortsätter. Uppdraget har sin utgångspunkt i en tillfällig lag om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, det är ännu inte klart hur länge lagen kommer att gälla men sannolikt kommer det pågå under hela 2021.

Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB rapporterar kraftigt minskat resande då smittorisker gör att trängsel inte får förekomma. En positiv konsekvens av det är att punktligheten har förbättrats.

Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer

Inom äldreomsorg och hälso- och sjukvård har pandemin inneburit en fortsatt ökad arbetsbelastning för medarbetarna. Som en följd av pandemin har både patienter, anhöriga och personal haft ett ökat behov av kontakt med legitimerad personal. Under 2021 har ytterligare ett omfattande och viktigt arbetsmoment tillkommit för hälso- och sjukvårdsorganisationen nämligen vaccinering.

Den ökande arbetsbelastningen har även gällt grundskola då både elever och personal varit frånvarande. Även inom gymnasieskola och vuxenutbildning rapporteras om ökad arbetsbelastning på grund av planering för undervisning på distans, undervisning på plats och planera för särskilda åtgärder för elever som undantagits av distansundervisningen.

Pandemins påverkan på kulturlivet har fortsatt att påverka medarbetarna på många sätt. Inom kulturförvaltningen har det inneburit förändrade arbetsuppgifter när verksamheten varit stängd, till exempel har det skett en digitalisering av samlingarna och en utveckling av det digitala publika mötet. För Got Event och Liseberg har pandemin inneburit permitteringar av stora delar av personalen.

Inom många verksamheter har majoriteten av alla möten genomförts digitalt vilket har positiva fördelar men har också skapat en del negativa arbetsmiljöeffekter såsom stress och trötthet. Några nämnder och bolag rapporterar om risker med de långvariga begränsningarna i att träffas fysiskt vilket kan påverka den organisatoriska och sociala arbetsmiljön negativt.

Som rapporterats tidigare har pandemin fått konsekvenser för många nämnder och styrelser genom att personalens resurser har fått anpassas efter den förändrade verksamheten. Inom verksamheter med personal i direktkontakt rapporteras om oro för smitta.

Ekonomiska konsekvenser

För kommunen har pandemin inneburit lägre skatteintäkter, men detta har kompenserats av högre generella och riktade statsbidrag. Nämndernas ekonomi har påverkats olika och i olika hög grad. Den tydligaste ekonomiska effekten syns för förskolenämnden och grundskolenämnden, där personalkostnaden har minskat på grund av mindre behov av vikarier då även barn och elever har varit frånvarande.

Den kortsiktiga ekonomiska effekten för det första kvartalet är i likhet med förra året positiv, men mer långsiktigt finns det risker för högre kostnader för försörjningsstöd och kostnader för uppdämda behov som inte har kunnat tillgodoses under pandemin. Inom utbildningsområdet behöver resurser sättas in för att åtgärda det kunskapstapp som har uppstått på grund av frånvaro och att undervisning behövts utföras på distans. Nämnden för äldre samt vård- och omsorg rapporterar om risk för kommande kostnader kopplat till ökad psykisk och fysisk ohälsa. Detta kan även påverkas funktionshinderverksamheten och individ- och familjeomsorgen.

För stadens bolag är den ekonomiska effekten, i likhet med förra året, däremot negativ. Den tydligaste effekten finns inom kluster Turism, Kultur & Evenemang.

Vidtagna åtgärder

Fortfarande pågår ett stort arbete med anpassningar inom staden med anledning av pandemin. Pandemin har nu pågått mer än ett år och nämnder och bolag rapporterar om mer långsiktiga åtgärder som planeras. På flera håll beskriver man en oviss framtid där man när som helst behöver kunna dra igång verksamheten igen.

Såväl grundskola, gymnasium och vuxenutbildning rapporterar om att de arbetar med hur elevernas eventuella kunskapstapp ska mötas. Det sker en tät dialog inom verksamheten för att följa utvecklingen kontinuerligt och planering för insatser pågår.

Inför inrättandet av fackförvaltningen vid årsskiftet identifierades just övergången som ett kritiskt moment. Resultatet av insatserna för att bekämpa pandemin behövde bli oförändrade trots en ny organisation. Övergången till nya organisationen vid årsskiftet rapporteras ha fungerat.

3.1.2 Övriga avvikelser från nämnder och styrelser

Förskolenämnden - Vikande befolkningsunderlag

Till följd av i huvudsak sjunkande nativitet men även minskad invandring rapporterar förskolenämnden om ett vikande befolkningsunderlag. Det faktiska antalet barn är långt under tidigare befolkningsprognoser. För 2021 räknar nämnden med 2 200 färre barn i befolkningen 1-5 år, än vad som prognostiserades 2017. Detta motsvarar cirka 120 avdelningar eller 20 förskolor. Som konsekvens av beslut utifrån tidigare befolkningsprognoser får nämnden nya förskolelokaler levererade som överstiger de faktiska behoven, där hyreskostnader tar en allt större andel av barnpengen. Förvaltningen för fortsatt dialog med lokalförsörjande förvaltningar och arbetar för ökad lokaleffektivitet inom förvaltningen.

Förskolenämnden har sagt upp ett tiotal kontrakt där en del lokaler behöver rivas för att senare skapa möjligheter för nybyggnation. Ett av de tillfälliga hyresavtalen har övergått till grundskolenämnden.

Stadsledningskontoret bedömer att nybyggda lokaler till del skulle kunna användas för att skapa möjligheter för att underhålla befintliga lokaler med renoveringsbehov. Detta sker inom vissa geografiska områden, men de nybyggda lokalerna är inte jämnt fördelade över staden. En underhållsplan håller på att utarbetas av lokalförvaltningen för att möta den uppkomna situationen.

Nämnden för intraservice - Stadsrevisionens granskning

Stadsrevisionen har vid sin granskning av Intraservice för verksamhetsåret 2020 redovisat ett antal brister. Brister redovisas kring intern delegeringsordning, ärendeberedning, i dokumentation inom projektstyrning samt vid inköp och upphandling. Stadsrevisionens rekommendationer har omhändertagits i ett åtgärdsprogram som nämnden för Intraservice har beslutat om. Åtgärdsprogrammet skall skyndsamt avhjälpa de redovisade bristerna samt förbättra Intraservice systematiska interna kontroll. Åtgärdsprogrammet kommer att följas upp på kommande möten med nämnden för Intraservice.

Nämnden för inköp och upphandling - Svårigheter att bedriva koncerngemensamt strategiskt och taktiskt inköps- och upphandlingsarbete

Nämnden för inköp och upphandling lyfter som en väsentlig avvikelse svårigheter att bedriva ett koncerngemensamt strategiskt och taktiskt inköps- och upphandlingsarbete i Göteborgs Stad utan brett deltagande och följsamhet från stadens förvaltningar och bolag. Bakgrunden till denna avvikelse är enligt nämnden att vissa viktiga beställare inom stora inköpsområden inte prioriterar att aktivt delta i stadens strategiska och taktiska inköpsarbete, och därmed signalerar bristande avtalstrohet och avsteg mot stadens riktlinje för inköp och upphandling genom att meddela att de inte kommer att medverka i kommande ramavtal. Avvikelsen har rapporterats i delårsrapport augusti 2020 och nämnden för inköp och upphandling rapporterar att sedan dess så har fortsatt dialog på såväl tjänstepersonnivå som politisk nivå pågått. Bl a har presidiet för nämnden för inköp och upphandling under kvartal ett 2021 haft dialog med presidiet för Framtiden AB:s styrelse. Utöver detta så har nämnden för inköp och upphandling på uppdrag av KF, till KS redovisat förslag på handlingsplan för att stärka inköps- och beställarkompetensen i staden. Förslag på Göteborgs Stads handlingsplan för hur inköps- och beställarkompetensen i alla stadens nämnder och styrelser kan förstärkas år 2021 beslutades i KF under första kvartalet, 2021.

Socialnämnd Centrum - Utvecklingen av nödbestånd på Etableringsenheten

Förvaltningen har rapporterat att Etableringsenheten har barnfamiljer som är bostadslösa för vilka det är svårt att hitta ett mer långsiktigt och kostnadseffektivt boende. Familjerna blir kvar i kortsiktiga och dyra boenden och lever länge i osäkra boendeformer vilket påverkar familjerna negativt. Familjerna får kontinuerlig boendecoachning för att hitta ett mer långsiktigt boende och remisser har skickats till Fastighetskontoret för kommunala kontrakt. Kostnaderna för nödbistånd ökar därmed utöver tillgängliga resurser.

Socialnämnderna Nordost och Sydväst - Driftsavbrott i Treseva

Socialförvaltningarna Nordost och Sydväst rapporterar om ett driftsavbrott i Treserva från den 15 till den 17 mars 2021 vilket medförde risk för försenad utbetalning av försörjningsstöd för 4 800 hushåll inom de båda förvaltningarna. För stora delar av pågående ärende inom socialförvaltningen fanns ingen åtkomst till journal/dokumentation. Handlingar till förvaltningsrätten kunde inte tas fram i tid med risk att pågående insats av tvångsvård inte kunde fullföljas. Verksamheten tvingades att betala ut försörjningsstöd via system som inte är godkända för att förhindra nöd i främst hushåll med barn. Trots pågående rekommendationer utifrån pandemin fick medarbetare komma till kontoret för att utföra arbetsuppgifter. Socialförvaltningarna har tagit initiativ till en arbetsgrupp tillsammans med Intraservice för att ställa krav på kontinuitet av systemleverens.

Socialnämnd Sydväst - Allvarlig händelse på boendet Nya Tillfället

Socialförvaltning Sydväst rapporterar om en allvarlig händelse på boendet Nya Tillfället för akut hemlösa som resulterade i att en person avled efter ett knivbråk. Händelsen har lett till en oro och otrygghet för dem som verksamheten är till för. Även medarbetarna i verksamheten upplever oro och det har också resulterat i ökad sjukskrivning. Cheferna har arbetat med åtgärder i samband med händelsen krisen men även efteråt för att förebygga risker. Arbetsmiljöverket genomför tillsyn. Sedan händelsen finns numera en extra ordningsvakt dygnet runt för att säkerställa att vi kan agera om brukare innehar vapen. Beläggningen har sedan händelsen varit låg och bemanningen har förstärkts för att säkerställa säkerheten. Händelsen är rapporterad till IVO genom en Lex Sarah-anmälan.

Pausat projekt av ny Åkeredsskola - många nämnder berörs

Grundskolenämnden rapporterar om att arbetet med att riva samt bygga en ny Åkeredsskola har pausats. Detta på grund av osäkerhet om lokalförvaltningen kommer att beviljas rivningslov av stadsbyggnadskontoret, med anledning av att kulturnämnden bedömer att det finns bevarandekrav på vissa delar av den befintliga Åkeredsskolan. Det finns också en osäkerhet kring kommande bygglovshantering eftersom behoven avviker från gällande detaljplan. Dessutom behövs tillgång till närliggande kommunal mark för skolgård. Denna mark förvaltas idag av park- och naturnämnden där gällande stadsplan är att marken ska användas som bollplan och lekplats.

Idag går alla elever på Åkeredsskolan i tillfälliga paviljonger. På sikt klarar inte befintliga paviljonger den kapacitet som krävs för att möta upp mot framtida elevökning enligt befolkningsprognosen. Om elevplatser saknas inom området kan elever behöva placeras på andra närliggande skolor som har kapacitet. Utifrån att området redan idag har begränsad kapacitet kan det framöver innebära svårigheter att uppnå skolplaceringens principer om närhet till skola. Förseningen riskerar också att skapa kedjeeffekter och påverka andra projekt och evakueringar. Grundskolenämnden menar att befintliga paviljonger kan behöva hyras in under längre period än nödvändigt, samt att fler paviljonger kan komma att behövas vilket medför högre kostnader jämfört med en ny skola.

Stadsledningskontoret bedömer att behovet av skolplatser i området är ansträngt och att en ny skola behöver byggas så snart som möjligt. Nuvarande skola kan inte användas på grund av befintliga problem i innemiljön. I en utredning som gjorts av lokalförvaltningen bedöms inte en renovering vara försvarlig utifrån ett ekonomiskt perspektiv i kombination med behovet av nya elevplatser. Berörda förvaltningar samarbetar för att projektet ska få framdrift igen.

Stadshus AB - Krav på utdelning sannolikt inte möjligt

Stadshus AB rapporterar att bolagens nuvarande prognoser sammanlagt pekar mot att kassaflöden från verksamheterna inte ger dem möjlighet till att bidra till kommunfullmäktiges krav på utdelning 2021 med 540 mnkr utan lån. Kommunstyrelsen beslutade 2021-03-31 att föreslå kommunfullmäktige att justera ner utdelningsnivån från bolagen med 90 mnkr. Kommunfullmäktige beslutade 2021-04-22 i enlighet med kommunstyrelsens förslag. Kommunfullmäktige beslutade 2021-03-25 §13 (dnr 1078/20) att tillstyrka hemställan från Higab om att avyttra tre fastigheter på Medicinarberget vilket enligt hemställan bedöms kunna generera en realisationsvinst på 400-600 mnkr. Stadshus AB bedömer att eventuella realisationsvinster under året från fastighetsförsäljningar skulle kunna skapa utrymme för utdelning på kravställda nivåer.

Boplats - Framtiden avser handla upp eget it-system för annonsering av interna lägenheter

Under 2012 beslutade fullmäktige att administrering av internbyten mellan de kommunala bostadsbolagen ska föras över till Boplats, dels i syfte att effektivisera administreringen samt att uthyrningen skulle ske på ett transparent sätt. Beslutet fattades i samband med att fullmäktige behandlade frågan om hur Boplats ska utvecklas till en kommunal bostadsförmedling (KF, 2012-10-11 § 22). Beslutet har inte verkställts. Stadsledningskontoret rapporterade om ärendet i samband med Kompletterande uppföljning december 2020 (Kommunstyrelsen 2021-04-21 dnr 0264/20)

I delårsrapport mars 2021 rapporterar Boplats att AB Framtiden har meddelat Boplats att man inte kommer att annonsera sina interna lägenheter via Boplats utan avser att handla upp ett eget it-system för detta och sköta den interna uthyrningen i egen regi.

Boplats har presenterat två alternativ för förmedlingen av AB Framtidens interna uthyrning.
Det första alternativet är att (utan kostnad för några anpassningar) använda den funktion som Boplats har i drift idag. Det andra alternativet innebär att Boplats genomför de anpassningar som AB Framtiden önskar till ett självkostnadspris som uppskattats till cirka 2,5 mnkr. I båda fallen skulle förmedlingen vara transparent. Boplats skulle också utföra själva förmedlingsarbetet, som Boplats skulle ta över från AB Framtiden, till ett självkostnadspris enligt beslut från Kommunfullmäktige och Stadshus AB.
AB Framtiden har meddelat Boplats att man anser prislappen vara för hög och att man avser att handla upp ett eget it-system och ombesörja den interna uthyrningen på egen hand. Boplats presidium har träffat AB Framtidens presidium för att diskutera frågan.

Älvstranden Utveckling AB - avvikelser i Stadens program- och planarbete avseende Frihamnen

Älvstranden Utveckling rapporterar avvikelse i Stadens program- och planarbete avseende Frihamnen. Under 2020 förväntades Staden återuppta arbetet med Frihamnens program och två startade detaljplaner. Så har inte skett och kommer inte att ske under 2021 på grund av pågående arbete med åtgärdsplan för Älvstaden.

Älvstranden Utveckling rapporterar även avvikelse avseende Lindholmens programarbete och EFS (ekonomisk förstudie). Arbetet har pausats på obestämd tid

3.2 Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret har valt att beskriva de avvikelser som har störst konsekvenser för dem verksamheten är till för och med konsekvenser för övriga staden, vilka konsekvenser de får för organisation, medarbetare och chefer, ekonomiska konsekvenser och vilka vidtagna åtgärder som är genomförda. Pandemins effekter på lång sikt är fortfarande svåra att överblicka och det råder fortsatt stor osäkerhet kring vilka långsiktiga effekter pandemin kommer att få på

stadens förmåga att leverera på grunduppdraget. Stadsledningskontoret kommer fortsätta följa utvecklingen noggrant.

3.2.1 Övriga uppsiktsfrågor

Utöver de avvikelser som nämnder och styrelser rapporterat ser stadsledningskontoret att nedanstående frågor behöver informeras om till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige ur ett uppsiktsperspektiv.

Lokalnämnden - underhållsbehov som har ökat efter genomlysning av underhållsplaner och underhållsskuld

Lokalnämnden fick i samband med kommunfullmäktiges budget 2020 uppdraget att se över förvaltningens underhållsskuld samt ta fram en strategi för att arbeta bort eventuella underhållsskulder. Uppdraget avslutades i samband med årsrapport 2020 med kommentar att arbetet har intensifierats kring kvalitetssäkring av befintliga underhållsplaner som inneburit att det nu finns förutsättningar att visa en bättre bild av underhållsbehovet i det egna fastighetsbeståndet. Vidare anges att förslag till strategi för att åtgärda det eftersatta underhållet pågår. Stadsledningskontoret kan konstatera att uppdraget har avslutats utan att en strategi har tagits fram i enlighet med uppdraget.

Lokalnämnden anger i årsrapport 2019 att underhållsskulden 2016 var på 1 mdkr för dåvarande fastighetsbestånd men att underhållsskulden har arbetats ner med 430 mnkr fram till och med 2019. Det innebär att underhållsskulden i slutet av 2019 uppgick till cirka 550 mnkr.

Under år 2020 har en genomlysning och inventering, enligt nämndens årsrapport för 2020, gjorts av underhållsskulden i merparten av lokalnämndens fastighetsbestånd. Resultatet av genomlysningen visar ett underhållsbehov om 10 mdkr för de närmaste tio åren. Det årliga underhållsbehovet bedöms uppgå till 500 mnkr per år eller totalt 5 mdkr över 10 år, det eftersatta underhållet beräknas uppgå till 4 mdkr samt att åtgärder för förändrade myndighetskrav beräknas kosta 1 mdkr. Lokalnämnden menar således att skulden på ett år har ökat med cirka 3,5 mdkr.

En genomgång av senaste årens utfall visar på att minskade resurser har lagts på underhållsåtgärder. Det kan konstateras att det för närvarande pågår flera uppdrag med koppling till frågan om underhåll, som inom kort kommer att rapporteras till kommunstyrelsen (bolagisering av skollokaler, hyressättningsprinciperna).

Grundskolenämnden - Skolplaceringar

Grundskolenämnden har tidigare rapporterat om formellt felaktiga beslut vid föregående års skolplaceringar. Detta till följd av bristfällig tillämpning av nämndens regelverk. Flera interna och externa utredningar genomfördes för att ta reda på vad som hänt och för att kunna åtgärda problemen. Hanteringen bedömdes av stadsrevisionen visa på så allvarliga brister att revisionen riktade kritik i form av en anmärkning mot nämnden för verksamhetsåret 2020.

Många åtgärder har vidtagits för att komma tillrätta med bland annat handläggning, arbetsprocess, kommunikation, beslut och intern kontroll. Den nya organiseringen

med större och färre skolenheter har minskat antalet elever som ingår i arbetet med skolplaceringar. Nämnden har också beslutat om ändrade regler för skolplacering. Dessa har nu fastställts efter en lagakraftvunnen dom i förvaltningsrätten.

Arbetet med skolplaceringar inför höstterminen 2021 är ännu inte avslutat. Det är därför för tidigt att dra några slutgiltiga slutsatser, men nämnden rapporterar att utfallet av skolplaceringarna är betydligt bättre i år. Detta både sett till hur många elever som fått en placering vid en skola man önskat och utifrån att antalet inkomna mail och telefonsamtal med frågor, klagomål eller synpunkter kring placeringsbeslut varit betydligt lägre.

Den externa granskningen och revisionens granskning visar på några områden som förvaltningen fortsatt kommer att utveckla, däribland fortsatt arbete för utvecklad statistikinsamling och bearbetning, säkrad och effektiv ärendehantering och utveckling i process och förhållningssätt.

Nämnden bedömer att det fortsatt är en stor utmaning i att möta behovet av plats i grundsärskola där lokaler är tillgänglighetsanpassade för elever med större fysiska funktionsnedsättningar och omfattande omvårdnadsbehov. Det pågår ett arbete med att ta fram särskilda riktlinjer för placering i grundsärskola och som kommer att presenteras för nämnden under hösten 2021. Parallellt med detta pågår även arbete för att förtydliga arbetsprocesser och organisation för skolplacering i grundsärskola.

Stadsledningskontoret följer den fortsatta utvecklingen i frågan.

Krav på genomförda åtgärder inom hemtjänsten från Arbetsmiljöverket

I december 2020 inkom Arbetsmiljöverket med ett nytt vitesföreläggande motsvarande 1,6 mnkr till hemtjänsten i Göteborgs Stad. Föreläggandet innebar att krav på åtgärder avseende restid och kringuppgifter inom hemtjänsten skulle vara genomförda senast 2021-04-02.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden beslutade 2021-03-23 att översända nämndens yttrande som svar på föreläggande till Arbetsmiljöverket. Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningens bedömning är att Arbetsmiljöverkets krav på åtgärder kring restid och kringuppgifter är genomförda. Förvaltningen anser att det långsiktiga arbetet inom ramen för Attraktiv hemtjänst ger ytterligare förutsättningar för ett hållbart arbetssätt inom hemtjänsten. Dialog med medarbetare och fackliga representanter är central i det fortsatt arbetet.

Det har ännu inte kommit något beslut från Förvaltningsrätten i Stockholm gällande det vite Arbetsmiljöverket ansökt om att få utdömt, Göteborgs stad har lämnat yttrande i ärendet.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning - Pausa allt arbete med koppling till auktorisation

Efter det att uppdraget till förvaltningen om att utreda lagligheten förklarats fullgjort, beslutade nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning den 20 april att ge förvaltningen i uppdrag att pausa allt arbete med koppling till auktorisation av SFI, SVA Gruv och SVA Gy. Detta i väntan på att kommunfullmäktige behandlar nämndens hemställan om att avbryta ett uppdrag i Göteborgs Stads budget för 2021.

I yrkande från S, D, V och MP samt särskilt yttrande från FI beslutade nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning den 23 mars att hemställa till

kommunfullmäktige att avbryta ett uppdrag i Göteborgs Stads budget för 2021, där nämnden fick i uppdrag att införa auktorisation av SFI, SVA Gruv och SVA Gy. Nämnden beslutade vid samma möte att bordlägga frågan om att pausa allt arbete med koppling till auktorisation av SFI, SVA Gruv och SVA Gy i väntan på att kommunfullmäktige behandlar hemställan samt att uppdra åt förvaltningen att utreda lagligheten i att pausa allt arbete med uppdraget.

Vid nämndens möte den 20 april redovisade förvaltningen uppdraget från nämnden att utreda lagligheten i att pausa ett av kommunfullmäktiges beslutade uppdrag. Av redovisningen framkommer att det utifrån kommunallagen är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om en kommuns budget och att fullmäktige i samband med beslutet om budget har rätt att uppdra åt en nämnd att genomföra en viss verksamhet. En kommunal nämnd ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs. I Göteborgs Stad regleras även nämndernas reglementen skyldigheten att fullgöra de uppgifter som tillagts nämnden genom beslut i kommunfullmäktige. Förvaltningen gör därför bedömningen att det krävs ett nytt beslut av kommunfullmäktige för att förändra förutsättningarna för ett uppdrag som kommunfullmäktige tidigare beslutat om i samband med stadens budget. Förvaltningen gör också bedömningen att det juridiska läget kring en nämnds möjligheter att pausa ett uppdrag i väntan på ett nytt ställningstagande inte är reglerat i lag eller framgår av praxis och att nämnden kan komma att riskera kritik från Stadsrevisionen vid ett sådant beslut. Slutligen gör förvaltningen bedömningen att om nämnden trots detta skulle välja att besluta i enlighet med yrkandet att nämnden tydligt bör motivera sitt beslut att pausa uppdraget.

Ett särskilt yttrande från S, D, V, MP och FI lämnas till nämndens beslut. Av yttrandet framgår att partiernas ledamöter inte anser att pausa arbetet skulle trotsa den av fullmäktige antagna budgeten. Partiernas ledamöter anser att de tar ansvar för förvaltningens möjligheter att planera sin verksamhet när de säger åt tjänstemännen att inte arbeta vidare med något som med stor sannolikhet inom kort kommer rivas upp av kommunfullmäktige. Att agera på något annat sätt anses inte vara god hushållning av nämndens resurser. Yrkandet menar ledamöterna är mer att jämföra med en längre bordläggning och inte något som hindrar genomförandet av budgetens formuleringar under 2021. Vidare anförs att kommunstyrelsen vid flera tillfällen agerat snarlikt genom att bordlägga eller föreslå kommunfullmäktige att riva upp ett tidigare fattat beslut.

Ledamöterna från M och L reserverade sig mot beslutet med hänvisning till ett särskilt yttrande.

3.3 Ej verkställda beslut samt Lex Sara/Maria

Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) 4 kap §1 och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 9 är staden skyldig att anmäla alla gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt antal dagar som förflutit sedan beslut till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Till fullmäktige ska kvartalsvis lämnas en statistikrapport över hur många gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader, vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut.

Tabellerna nedan avser kvartal ett 2021.

Antal ej verkställda beslut per socialförvaltning:

	LSS FH	SoL FH	SoL IFO	SoL ÄO	Totalt	Kvinnor	Män
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden				164	164	122	42
Nämnden för Funktionsstöd	232	23			255	97	157
Socialnämnd Centrum			3		3	1	2
Socialnämnd Hisingen			1		1	0	1
Socialnämnd Nordost			12		8	7	5
Socialnämnd Sydväst			1		1	1	0
Summa	232	23	17	164	436	228	207

*Varav en person som inte kan könsbestämmas binärt.

Det totala antalet ej verkställda beslut för första kvartalet 2021 är 36 färre än vid samma period år 2020.

Antal ej verkställda beslut per insats enligt LSS och genomsnittlig tid:

LSS	Antal ärenden	Genomsnitt tid
1. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	106	582
2. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	13	229
3. Personlig assistans	1	207
4. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet	1	217
5. Daglig verksamhet	80	346
6. Biträde av kontaktperson	11	326
9. Avlösarservice i hemmet	10	174
13. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar	4	521
8. Ledsagarservice	6	191
Totalsumma	232	438

Totalt 106 beslut om bostad med särskild service enligt LSS är ej verkställda inom tre månader jämfört med 112 samma kvartal 2020. Första kvartalet var 80 beslut om daglig verksamhet ej verkställda. Det är en ökning jämfört med samma kvartal 2020.

Främsta orsakerna till att besluten inte har verkställts är att brukaren har tackat nej till erbjuden insats samt restriktioner gällande Covid-19. Det handlar exempelvis om att daglig verksamhet har utfört verkställighet på annat sätt på grund av risk för smitta eller att boenden inte kunnat ta emot på ett säkert sätt för att visa den enskilde erbjuden lägenhet. Andra orsaker är brist på platser.

Antal ej verkställda beslut per insats enligt SoL och genomsnittlig tid:

SoL	FH		IFO		ÄO		
	Antal ären den	Genom snitt tid	Antal ären den	Genom snitt tid	Antal ären den	Genom snitt tid	Totalt Antal ärend en
1. Särskild boendeform (äldreomsorg, handikappomsorg)	10	472			127	398	137
2. Korttidsboende/växelvård	1	294			1	107	2
4. Boendestöd	4	167					4
5. Dagverksamhet/sysselsättning	1	150			7	292	8
6. Kontaktperson	1	139	4	214	1	108	6
7. Kontaktfamilj			7	234			7
12. Bostad (IFO)			1	127			1
13. Familjehem			1	196			1
15. Öppenvårdsverksamhet			4	133			4
16. Annat bistånd	2	259					2
3. Hemtjänst	3	281			28	248	31
8. Ledsagning	1	273					1
	23	330	17	197	164	364	36

Totalt 127 beslut om särskilt boende för äldre enligt SoL är ej verkställda. Alla utom en person har fått ett erbjudande, men valt att tacka nej en eller flera gånger. Verkställigheten har påverkats av den pågående pandemin då fler personer än tidigare har valt att tacka nej. Vissa brukare inom hemtjänsten har valt att helt avstå insatser medan andra enbart har velat avstå specifika insatser.

Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

Stadsledningskontoret sammanställer uppgifter om anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah från stadsdelsnämnderna, social resursnämnd samt även anmälningar från enskilda och externa utförare av socialtjänst och hälso- och sjukvård på stadens uppdrag.

Lex Maria avser rapportering av händelser där patient drabbats av allvarlig skada eller utsatts för risker i hälso- och sjukvården och ska anmälas till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Lex Sarah omfattar all verksamhet inom socialtjänsten, inklusive LSS-verksamhet, och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet och ska anmälas till IVO.

Rapporteringen sker kvartalsvis och avser i denna rapportering första kvartalet 2021.

Inga anmälningar enligt Lex Maria har rapporterats till IVO under första kvartalet 2021.

Under perioden har tre anmälningar enligt Lex Sarah rapporterats till IVO. Två

händelser återfinns inom verksamhet Individ- och familjeomsorg och avser brister i rättssäkerhet samt våld mellan brukare. En återfinns inom Funktionsstöd och avser brister i sekretess.

4 Övrig uppföljning

4.1 Investeringsrelaterade driftskostnader

Kommunfullmäktige har i 2021 års budget avsatt 100 mnkr kommuncentralt för "Evakueringskostnader mm" (så kallade investeringsrelaterade driftskostnader). Förskolenämnden och grundskolenämnden har i samband med behandlingen av delårsrapporten hemställt till kommunstyrelsen om att tillföras 1,32 mnkr respektive 10,9 mnkr från anslaget för att täcka nämndernas upparbetade investeringsrelaterade driftskostnader till och med mars.

4.2 Arkivnämnden - nyttjande av eget kapital

Arkivnämnden har inkommit med en hemställan att nyttja eget kapital under 2021. Hemställan inkom för sent till stadsledningskontoret för att kunna hanteras inom ramen för övriga framställningar av eget kapital, inför kommunstyrelsens möte den 5 maj. Ärendet är i stället anmält till kommunstyrelsens möte 19 maj.

4.3 Julstaden

Göteborg & Co har översänt ett underlag (2021-03-09 § 45, dnr 0089/21) till kommunstyrelsen för kännedom avseende genomförande av Julstaden. Skrivelsen anmäldes till kommunstyrelsens möte 31 mars. Bolaget planerar att ha ett firande i likhet med 2019, med en grundfinansiering om ca 5,2 mnkr. Under 2020 genomfördes ett utökat julfirande och om ett sådant efterfrågas även 2021 önskar bolaget besked i frågan samt finansiering senast vecka 17 för att säkerställa detta. Bolagets bedömning är att ett genomförande jämförbart med 2020 kräver finansiering om 6 mnkr utöver bolagets egen grundfinansiering om 5,2 mkr. Önskas ett ytterligare utvecklat genomförande som till exempel inkluderar konserter på stadens torg, beräknas detta kräva finansiering om 8 mnkr utöver bolagets grundfinansiering.

4.4 Styrning och uppföljning av insatsen skyddat boende – externa utförare

Stadsledningskontoret fick den 10 februari 2021 i uppdrag att till kommunstyrelsen redovisa vilka åtgärder som vidtagits utifrån stadsrevisionens granskning från den 15 december 2020 avseende styrning och uppföljning av skyddat boende som utförs av externa utförare senast i juni 2021. Stadsrevisionen bedömde att det fanns brister i både styrning och uppföljning som behöver åtgärdas. Nedan redogörs för hur socialförvaltningarna omhändertagit bristerna.

Socialförvaltningen Sydväst har under årets första kvartal arbetat med att ta fram enhetliga rutiner avseende placeringar och avtalstecknande för externa utförare vilket också omfattar skyddade boenden. I rutinen ingår att alla placeringar ska

göras med hjälp av placeringshandläggarna inom stadens gemensamma inköps- och placeringsfunktion (Spink) och att den för staden gemensamma avtalsmallen för skyddat boende ska användas. Utifrån revisionens granskning har Spink säkerställt att avtalsmallen för skyddat boende omfattar de krav som Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ställer. Rutinen innehåller instruktioner om avtalsprocessen och egenkontroller. Den framtagna rutinen har redan beslutats och implementeras. En rutin för uppföljning av avtalen med externa leverantörer ska tas fram och formuleras i en årlig plan.

Socialförvaltning Nordost framhåller att de verksamheter som saknar placeringsavtal kommer att utveckla nya processer i upprättande av avtal för ett enhetligt och fungerande arbetssätt i den nya förvaltningen. Därutöver kommer en genomlysning av egenkontrollplanerna genomföras. Där det behövs kompletteras med utökade frågor i kontrollen av placeringsavtal. Verksamheterna inom socialförvaltningen Nordost bedömer att arbetet med uppdrag behöver förbättras genom att innehållet individualiseras och konkretiseras ytterligare utifrån varje brukares behov. Arbetsledande förste socialsekreterare har i uppgift att genom metodhandledning och månatliga tjänstegenomgångar förbättra uppdragen. De checklistor förste socialsekreterare använder vid tjänstgenomgång ska uppdateras. Uppdragen finns med i befintlig egenkontroll men en av verksamheterna har arbetat med kontrollen en kortare tid och arbetssättet behöver systematiseras innan effekt kan ses. Inom socialförvaltning Nordost arbetar Linksamordnaren med uppföljning av avtal och funktionen ska utökas för att möjliggöra ytterligare uppföljning. Ett arbete pågår även med att se över den administrativa processen kring externa utförare. Detta kommer att omhändertas i förvaltningens egenkontrollplan för 2021.

Socialförvaltning Centrum har genomfört och planerar att genomföra åtgärder utifrån de utvecklingsområden som stadsrevisionen lyfter fram i sin rapport. Verksamheterna i tidigare stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda har genomfört ett arbete för att säkerställa att avtal upprättas vid varje beslut om placering. I förvaltningens övriga verksamheter finns sedan tidigare ett välfungerande arbete gällande hanteringen av avtal med utgångspunkt i lokala rutiner. Ett arbete pågår med att ta fram en gemensam lokal rutin som beskriver hanteringen av avtal och fakturering i den nya förvaltningen, vilken kommer att implementeras i berörda verksamheter. Under året kommer verksamheterna ha ett särskilt fokus på uppdragsdokumentation och genomförandeplaner för att utveckla och tydliggöra strukturen för uppföljningsarbetet på individnivå. Förvaltningen säkerställer att avtalen svarar mot de krav som anges för skyddat boende i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOSFS 2014:4). En gemensam egenkontroll och en systematisk uppföljning för ingångna avtal kommer att tas fram och implementeras för att kontinuerligt kontrollera kvaliteten och åtgärda eventuella brister.

Inom socialförvaltning Hisingen ska enheter med myndighetsutövning formulera riktlinjer och följa upp att placeringsavtal upprättas för samtliga beslut om skyddat boende. Vikten av att upprätta placeringsavtal ska vara en del av introduktion av nyanställda och medarbetare ska få genomgång i hur upprättande ska ske. Enhetschef ska vid varje nytt beslut efterfråga att placeringsavtal gjorts. Att dokumentera uppdrag till externa utförare av skyddat boende och säkerställa att innehållet följer gällande föreskrifter är ett pågående arbete. Efter revision har berörda enheter haft särskilt fokus på att upprätta uppdrag. Respektive enhet ska ha kontinuerliga genomgångar av socialtjänstprocessen för att säkerställa efterlevnad. Vid nyanställningar ska genomgång av socialtjänstprocessen vara del av

introduktionen. För att säkerställa rättssäker handläggning ska socialtjänstprocessen användas som checklista vid de ärendegenomgångar som förste socialsekreterare ansvarar för som också ska följa upp att uppdrag dokumenteras och kommer utförare tillhanda. Vid genomlysningar och stickprovskontroller ska kontroll ske att placeringsavtal och uppdrag finns. Eventuella brister återkopplas enligt rutin till berörd enhet.

4.5 Hantering av skyddade personuppgifter

Stadsledningskontoret fick den 10 februari 2021 i uppdrag att redovisa till kommunstyrelsen vilka åtgärder som vidtagits utifrån stadsrevisionens granskning från den 15 december 2020 i hantering av skyddade personuppgifter senast i juni 2021. Stadsrevisionen bedömde att nämnderna behöver se till att gemensamma anvisningar, arbetssätt och rutiner för egenkontroll tas fram utifrån att det är en förutsättning för en enhetlig, säker och rationell hantering. Det i sin tur kan reducera risken att skyddade personuppgifter röjs. Nedan redogörs för socialförvaltningarnas åtgärder.

Inom socialförvaltning Sydväst hanteras skyddade personuppgifter på flera av den nya förvaltningens avdelningar varför är en arbetsgrupp ska tillsättas för att se till att gemensamma anvisningar, arbetssätt samt rutiner för egenkontroll och uppföljning tas fram.

I socialförvaltning Nordost har arbetet med att ta fram en rutin påbörjats. Rutinen ska omfatta samtliga enheter. Nordost kommer att inventera hur dokumentationen görs idag och därefter ta ställning till på vilket sätt dokumentation i det enskilda ärendet bäst ska föras. Dokumentationen ska innehålla en kartläggning och bedömning av hotbilden i syfte att kunna bedöma hur skyddet för personuppgifterna ska utformas för den enskilda individen. Det ska även framgå vilka uppgifter som är skyddade, hur den enskilde själv ser på sin skyddade identitet, och om det finns någon i nämnden som kan utgöra ett hot. Hur det ska göras kommer att återges i den rutin som upprättas. Förvaltningen kommer också utreda möjligheten av att införa tidsbegränsade behörigheter till skyddade ärenden och införa löpande kontrollmoment som säkerställer att dokumentationen sker på ett enhetligt och överskådligt sätt. En kontroll gällande aktuella behörigheter i ärendena kommer att införas och dessutom kommer stickprov av inloggningar att genomföras.

Socialförvaltning Centrum framhåller att en arbetsgrupp tidigare tillsattes av tidigare områdeschefsnätverk inom individ- och familjeomsorgen för att ta fram en gemensam rutin som skulle gälla för hela socialtjänstens verksamhetsområde inom samtliga stadsdelsnämnder. I början av år 2020 presenterade arbetsgruppen ett förslag men flera frågor återstod att lösa. Det främsta hindret var att dokumentationssystemet Treserva inte tillräckligt tydligt kan åtskilja personer med sekretessmarkering och personer med skyddad folkbokföring. En annan fråga var hur många och vilka som ska ha behörighet att hantera personer med sekretessmarkering respektive skyddad folkbokföring samt vem som ska tilldela behörigheten. Frågorna förblev olösta men med omorganisationen har arbetet återupptagits och förvaltningen har nu som mål att få fram en rutin för hela socialtjänsten i Göteborgs stad.

Socialförvaltningen Hisingen har påbörjat arbetet med att omhänderta bristerna i hanteringen av skyddade personuppgifter. Gemensamma rutiner ska upprättas men

vissa rutiner kommer att behöva vara kontorsspecifika. Främst gäller detta rutin för förvaring av fysiska personakter och hur kontroll av vem som tagit del av akterna ska ske. Rutinerna behöver vidare omfatta vilka som har rätt att ta del av uppgifterna i akten, vem som får ta del av uppgifterna om ansvarig handläggare inte är på plats, hur individuell rutin för skydd av personuppgifter ska dokumenteras och förvaras samt behörighetshantering. Rutiner för egenkontroll kommer tas fram inom ramen för arbetet med övriga egenkontroller.

4.6 Övrig uppföljning bolag

Energi

Förslag till reviderade ägardirektiv till Göteborg Energi AB:s dotterföretag, i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag i budget för 2020, planeras att föreläggas styrelsen i Göteborg Energi AB 27 maj. Efter yttrande i Stadshus AB kommer förslag till ägardirektiv översändas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Den 10 december 2020 tillstyrkte kommunfullmäktige hemställan från Göteborg Energi AB om fusion av Sörred Energi AB i Göteborg Energi AB. Fusionen är genomförd 23 mars 2021 efter registrering av Bolagsverket.

Den 21 november 2019 tillstyrkte kommunfullmäktige Göteborg Energi AB:s hemställan om att avyttra bolagets aktieinnehav om 91 procent i Ale Fjärrvärme AB. Avyttringen ska genomföras tillsammans med Ale kommun som äger resterande 9 procent. Processen är påbörjad och planeras vara genomförd under innevarande år.

Lokaler (Higab AB, Göteborgs Stads Parkerings AB och Älvstranden Utveckling AB)

Regeringen har återinfört det statliga hyresstödet för kvartal 1 2021. Higab avser att maximera sin stödinsats till sina hyresgäster, vilket innebär full hyresrabatt för perioden för de hyresgäster som omfattas. För bolaget innebär detta minskade intäkter på ca 25-30 mnkr avseende kvartal 1 2021. För kvartal 2 finns inga beslut tagna ännu.

Kollektivtrafik (Koncernen Göteborgs Stads Kollektivtrafik)

(Händelser efter rapportdatum)

Västtrafik lämnade 2021-04-16 tilldelningsbeslut för upphandling av busstrafik betecknad Trafik 2022 Göteborg Centrum Nordost. Upphandlingen omfattar två trafikåtagande och GS Buss AB lämnade anbud för båda två, men tilldelades inte något avtal.

Upphandlingen omfattar busstrafik i två olika trafikåtagande:
· Trafikåtagande 21 – Stombusstrafik tilldelades Keolis Sverige AB
· Trafikåtagande 22 – Göteborg Centrum Nordost tilldelades Nobina Sverige AB

Avtalen blir giltiga efter 10 dagars avtalsspärr och trafikstart för avtalen är planerad till 13 juni 2022.

Kommunfullmäktige beslutade våren 2020 att ge Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB i uppdrag att, med hjälp av extern expertis, genomföra en avveckling/avyttring av GS Buss AB och GS Trafikantservice AB. Arbetet pågår och koppling finns till

Västtrafiks tilldelningsbeslut.

Turism, Kultur och Evenemang

Vetenskapsfestivalen genomförs helt digitalt även i år och Kulturkalaset anpassar sin verksamhet så att den snabbt kan ställas om efter rådande restriktioner i augusti.

På grund av pandemin har Liseberg påbörjat processen med att söka omställningsstöd för perioden augusti 2020 – april 2021 samt det förstärkta omställningsstödet för perioden juni – juli 2020. Förväntat möjligt stöd uppgår till ca 115 Mkr.

Efter rapportdatum har folkhälsomyndighetens restriktioner förlängts. Liseberg förskjuter succesivt planerad start i förhållande till myndigheternas beslut.

Med de begränsningar som Folkhälsomyndigheten för närvarande föreskriver kommer Liseberg att kunna ta emot ca 6 500 gäster samtidigt i parken.

Näringsliv (Business Region Göteborg AB (BRG))

BRG och Göteborg Energi har hemställt om kommunfullmäktiges ställningstagande till att Business Region Göteborg AB och Göteborg Energi AB angående aktieägartillskott och kapitaltäckningsgaranti för Johanneberg Science Parkett. I hemställan redovisades preliminära belopp. Behovet av extra kapitaltillskott för att återställa aktiekapitalet fastställdes i bokslutet till -1 009 tkr som enligt tidigare beslut delas mellan resp. grundare (39,5 %) och huvudägare (3,5 %). Utfallet för BRG:s del uppgick till 398 tkr för räkenskapsåret 2020. För Göteborg Energis del uppgick beloppet till cirka 35 tkr. Kommunstyrelsen beslutade 2021-03-21 § 204 0390/21 föreslå kommunfullmäktige att bifalla hemställan.

Försäkrings AB Göta Lejon

Stadsledningskontoret har i uppföljningsrapporter under 2020 informerat om bolagets solvenskvot. Syftet har varit att skapa beredskap för att med kort varsel kunna ta ställning till ett kapitaltillskott till bolaget i händelse av att ett omfattande skadeutfall inträffar som kunde inneburit att bolagets solvenskvot med marginal inte riskerar understiga lagkrav (100 procent). Bolagets solvenskvot ligger nu på 1,51, precis över lägsta nivå enligt styrelsens policy, dock väl över kravet från tillsynsmyndigheterna. Göta Lejon gör för perioden en förlust på 6,7 miljoner kronor på grund av höga skadekostnader. Bolaget bedömer att prognosticerat resultat för helåret ligger kvar på 9 mnkr, vilket innebär att solvenskvoten inte försämras.

Göteborgs Stads Leasing AB (GSL)

Bolagets styrelse fattade den 20 april ett strategiskt inriktningsbeslut kring bolagets organisering av eftermarknadstjänster. Bakgrunden är att GSL kommer att behöva flytta sin verksamhet under 2025. Nuvarande verksamhet kräver stora ytor och speciellt utformade lokaler vilket gör att en nybyggnation krävs och det är svårt att finna denna yta med ett bra logistiskt läge för stadens verksamheter. Dessutom går teknologiutvecklingen kring fordon och digitaliseringen inom mobilitet mycket snabbt, därför menar bolaget att det krävs en anpassning för att klara dessa utmaningar.

Gryaab

Investeringstakten på Gryaab är för närvarande låg. Gryaab har sedan årsskiftet tagit sitt nya miljötillstånd i anspråk vilket gäller till 2036.Inom 5 år (senast i mars 2025) ska Gryaab redovisa en handlingsplan för hur avloppsreningsverket kan byggas ut så att kraven på bästa möjliga teknik uppfylls och risken för negativ påverkan på miljökvalitetsnormerna för ytvatten undanröjs från 2036. Projekt Nya Rya fokuserar just nu på flödesprognoser, teknikval, finansieringsmodell och beslutsprocess. Investeringen är i nuläget beräknad till 3,5 - 5,5 miljarder kronor. Ett förslag till investeringsbeslut för projektet som helhetuppskattas kunna föreläggas delägarna 2028. Göteborgs Stadshus AB kommer att ingå i en arbetsgrupp rörande finansieringsmodell och beslutsprocess inför framtida principiella ställningstagande av kommunfullmäktige i Göteborg och i övriga delägarkommuner.

5 Kommunfullmäktiges mål

Strukturen för de mål som beslutats om i stadens budget för 2021 kan illustreras med nedanstående bild:

I delårsrapport mars redovisas hur nämnder och styrelser tagit sig an arbetet med att fastställa lokala målvärden för indikatorer till de övergripande verksamhetsmål som kan betraktas som organisationsmål och att fastställa indikatorer och målvärden för kommunfullmäktiges mål för nämnd och styrelser.

Uppföljning av utfallet för såväl de övergripande målen för kommunkoncernen som övriga mål kommer att göras i delårsrapporten för augusti och i årsrapporten.

5.1 Organisationsmål för kommunkoncernen

I kommunfullmäktiges budget 2021 är det två av de övergripande verksamhetsmålen som har karaktären av organisationsmål för kommunkoncernen. De två målen är:

- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.
- Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor.

Med organisationsmål avses enligt budgethandlingen att de lokalt satta målvärdena för indikatorerna behöver kunna aggregeras för att tillse att de centralt satta målvärdena kan nås.

I delårsrapport mars följs enbart upp om de aggregerade lokalt satta målvärdena för indikatorerna är i nivå med de centralt satta målvärdena.

För målet Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet är

det tre indikatorer där det behöver säkerställas att nivån på de lokalt satta målvärdena är i nivå med kommunfullmäktiges målvärde:

- Personal i direktkontakt med invånare i förhållande till staden totala personalstyrka
- Kostnad individ- och familjeomsorg
- Kostnad äldreomsorg

Kommunfullmäktiges målvärde 2021 för "Personal i direktkontakt med invånare i förhållande till stadens totala personalstyrka" är 73 procent. Socialnämnderna, äldre samt vård- och omsorgsnämnderna och nämnderna inom utbildningsområdena bedöms sammantaget av stadsledningskontoret vara i nivå med eller motsvara ett högre angivet målvärde. Nämnden för funktionsstöd avser att återkomma med målvärde i delårsrapport augusti.

Kommunfullmäktiges målvärde 2021 för "Kostnad individ- och familjeomsorg" är 7 700 kronor per invånare. Socialnämndernas aggregerade målvärden för 2021 bedöms av stadsledningskontoret vara i nivå med, eller motsvara en något lägre kostnad, än kommunfullmäktiges målvärde för 2021. Hänsyn har då även tagits för kommuncentralt fördelade kostnader.

För ”Kostnad.äldreomsorg” är kommunfullmäktiges målvärde för 2021 satt till 10 400 kronor per invånare vilket är lika med det målvärde som fastställts av äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Förutsatt att nämndens målvärde även inkluderarar kommuncentralt fördelade kostnader är nämndens målvärde därmed i nivå med kommunfullmäktiges ambition.

För målet Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor är det två indikatorer där det behöver säkerställas att nivån på de lokalt satta målvärdena är i nivå med kommunfullmäktiges målvärde:

- Medarbetarengagemang (HME) - Totalindex
- Sjukfrånvaro kommunalt anställda

Kommunfullmäktiges målvärde för 2021 för medarbetarengagemang är satt till 80. Flera mindre nämnder har satt ett målvärde under målsättningen i budget medan några stora nämnder och flertalet styrelser är i nivå eller över nivån för kommunfullmäktiges budget. Sammantaget bedöms förvaltningarnas och bolagens aggregerade värden kunna nå målvärdet. Förra året var utfallet för HME 79.

Kommunfullmäktiges målvärde för 2021 när det gäller sjukfrånvaron för kommunalt anställda är 8,2 procent, utfallet för 2020 var 9,6 procent. Flera nämnder och styrelser har angett målvärden som är lägre än målsättningen i budget, medan flera av de antalsmässigt stora nämnderna med hög andel personal i direktkontakt har målvärden högre än målsättningen. Stadsledningskontorets samlade bedömning är därför att nämnders och styrelsers aggregerade målvärden inte blir lägre eller i nivå med kommunfullmäktiges budget.

5.2 Kommunfullmäktiges mål för nämnd och styrelse

I kommunfullmäktiges budget för 2021 har fullmäktige beslutat om ett antal

specifika mål för nämnder och styrelser. Respektive nämnd och styrelse ska själva besluta om lämpliga indikatorer för att nå dessa.

De allra flesta nämnder och styrelser har beslutat om indikatorer för de mål de har tilldelats i kommunfullmäktiges budget och flertalet har även beslutat om målvärden 2021 för indikatorerna.

5.3 Stadsledningskontorets bedömning

I jämförelse med 2020 har det skett en tydlig utveckling när det gäller hur nämnder och styrelser har tagit sig an den nya strukturen för måluppföljning. Antal nämnder och styrelser som har beslutat om indikatorer för att mäta hur måluppfyllelsen utvecklas och som har satt målvåden för utvecklingen har ökat. Några få nämnder och styrelser har inte tagit fram indikatorer utan anger i stället alternativa metoder för att följa att målen uppfylls. Exempel på detta är att måluppfyllelsen följs upp genom uppföljning av nämndens strategier för att nå målet, att målet nås om grunduppdraget genomförs enligt reglementet eller att målet är inarbetat i bolagets affärsplan.

6 Väsentliga personalförhållanden

Verksamhetens grunduppdrag i förhållande till HR-perspektivet rapporteras fortgå anpassat till de begränsningar pandemin kräver.

Konsekvenser av pandemin och restriktionerna märks bland annat av i och med en hög sjukfrånvaro i de verksamheter där medarbetare arbetar i direktkontakt med de vi är till för. Det förekommer också stor påverkan på medarbetare, chefer och organisation i form av hög arbetsbelastning och i vissa fall uppsägningar inom ett fåtal bolag.

Det rapporteras att förberedelser pågår arbete kring hur stadens arbete kommer påverkas när pandemin klingar av. Hur arbetssätt och arbetsformer kommer att förändras och se ut och hur det digitala arbetssättet kommer att utvecklas framöver. Frågan om återhämtning och arbetsbelastning är också något som behöver beaktas i arbetet efter pandemin.

6.1 Personalvolym

Personalvolymen uttryckt som ackumulerade årsarbetare ökade med 189 årsarbetare för stadens förvaltningar i mars jämfört med samma period förra året. Detta är en ökning med knappt 2 procent. Så gott som samtliga förvaltningar som fanns förra året har ökat i personalvolym. De enda som har minskat är stadsledningskontoret och idrotts- och föreningsförvaltningen. Ökningen i numerär är störst för grundskoleförvaltningen (361 årsarbetare) och förskoleförvaltningen (145 årsarbetare). Ökningen beror till största delen för grundskoleförvaltningen på att man har tagit över kökspersonal, måltidspersonal, städpersonal samt vaktmästare från årsskiftet från de tidigare stadsdelsförvaltningarna. För förskoleförvaltningen beror ökningen enbart på detta faktum.

Personalvolym i stadens bolag redovisas i delår augusti.

6.2 Kompetensförsörjning

I och med den förändrade arbetsmarknaden, har även staden som helhet påverkats. De flesta förvaltningar och bolag rapporterar att det är lättare att rekrytera personal. Det finns dock vissa nyckelkompetenser, inom såväl teknisk verksamhet som inom inom välfärdsområdet, som fortfarande är svårrekryterade.

Rekryteringarna av tillsvidare- och tidsbegränsat anställda till stadens förvaltningar har ökat något under första kvartalet, medan avgångarna har minskat. Trenden med minskade antal utannonserade tillsvidaretjänster och ökat antal sökande per tillsvidaretjänst fortsätter.

De flesta förvaltningar och bolag rapporterar att flera kompetensutvecklingsinsatser har kunnat genomföras genom att förläggas digitalt. Inom viss verksamhet som

särskilt har påverkats av stora konsekvenser har många insatser skjutits på framtiden. Flera förvaltningar och bolag arbetar ändå till stor del med den utveckling som behövs inom ramen för Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare. Det rapporteras om framför allt om insatser inom ledning och styrning, organisationskultur och det nära ledarskapet samt chefers organisatoriska förutsättningar. En halvtidsuppföljning av programmet pågår under året och planeras redovisas i ett samlingsärende i början av 2022.

6.3 Arbetsmiljö

I pandemins spår rapporteras fortsatt om förvaltningar med hög arbetsbelastning och svårigheter till återhämtning. I de förvaltningar och bolag där det finns möjlighet att arbeta hemifrån rapporteras också om oro hur detta påverkar medarbetares hälsa när det pågår under lång tid. Flera förvaltningar och bolag rapporterar också om att det pågår planering för hur arbetet kommer att utföras efter pandemin.

De nya nämnderna som bildades vid årsskiftet rapporterar om att pandemin har påverkat uppbyggnaden av organisationen och att flera utvecklingsinsatser har identifierats, bland annat chefers organisatoriska förutsättningar samt de kulturskillnader som blir tydliga vid en sammanslagning.

Sjukfrånvaro

För stadens förvaltningar var sjukfrånvaron 9,6 procent till och med mars. Det är en minskning 0,7 procentenheter jämfört med samma period förra året. Minskningen gäller såväl korttidssjukfrånvaron (sjukfall 14 dagar eller kortare) som långtidssjukfrånvaron (sjukfall längre än 14 dagar). Den förstnämnda har minskat med 0,6 procentenheter, den sistnämnda med 0,1 procentenheter.

Flertalet bolag och förvaltningar där arbete hemifrån har varit möjligt utifrån verksamheten, rapporterar fortsatt låga sjukfrånvaronivåer och en del uppvisar sjunkande sjuktal.

Flertalet bolag och förvaltningar där arbete hemifrån har varit möjligt utifrån verksamheten, rapporterar fortsatt låga sjukfrånvaronivåer och en del uppvisar sjunkande sjuktal.

Medarbetar- och chefsenkät

I medarbetar- och chefsenkäten som genomfördes under tre veckor från slutet av november till i mitten på december 2020, förbättrades resultatet på i princip samtliga frågor och delindex. Bolagen medverkar i stadens medarbetar- och chefsenkät i varierande omfattning och frekvens. Flera bolag genomför också alternativa/kompletterande undersökningar. Index för "Hållbart medarbetarengagemang" (HME) för medarbetare har ökat från 76 till 79 jämfört med föregående år och ligger nära stadens övergripande mål som för 2021 anger ett HME på 80. För chefer har HME ökat från 79 till 81.På grund av en mindre omfattande undersökning 2019, jämförs övriga betygsindex med 2018. För medarbetarna har det skett en ökning med 1-2 indexsteg för samtliga betygsindex utom ett som är oförändrat. För cheferna har 7 betygsindex ökat med 1 betygssteg medan 5 betygsindex är oförändrade. När det gäller frågor om upplevda

trakasserier, hot och våld, är de i stort oförändrade från föregående medarbetarenkät. Uppföljningen av covidrelaterade frågor visar på ett positivt resultat där samtliga frågor visar på ett medelvärde över 4 på en skala upp till 5.

Medarbetare inom äldreomsorgen, vilka är några av de som kanske har påverkats mest av pandemin och omorganisationen, uppvisar också förbättrade resultat inom i princip samtliga frågor och delindex. Utifrån tillgängliga jämförelseuppgifter i Kolada framgår att en övervikt av kommunerna som har genomfört medarbetarenkät under 2020 också har ett förbättrat värde för HME.

Arbetet med stadens förhållningssätt lyfts fram i Göteborgs Stads policy för arbetsmiljö, medarbetarskap och chefskap som en del i att stärka organisationskulturen i syfte att stärka kvalitet och resultat i verksamheten. Utifrån resultaten i medarbetarenkäten finns ett antal förbättringsområden avseende förhållningssätten. Förhållningssätten ”Vi bryr oss” inom bemötande externt och internt och ”Vi vet vårt uppdrag och vem vi är till för ”inom området styrning har båda ökat och har höga index över 80. Trots ökningar i alla index, finns förbättringsområden inom ”Vi bryr oss” utifrån inflytande med ett index på 60,”Vi arbetar tillsammans” avseende frågor om organisatorisk tillit där index ökat till 67 och ”Vi arbetar tillsammans” där kommunikationsklimat har ett index på 71.

Resultatet från 2020 års chefsenkät visar i likhet med resultat 2018 på ett fortsatt förbättringsområde inom organisatorisk tillit och frågor till chefer. Även inflytande har ett fortsatt lågt resultat. För att skapa förutsättningar för chefer att utföra sitt uppdrag, vara en närvarande ledare, organisera verksamhetsutveckling och öka chefernas möjligheter till återhämtning är detta viktiga förbättringsområden.

Organisatorisk tillit handlar om att känna och uppleva tillit från/till förvaltnings-/bolagsledning. Resultatet för chefer 2020 är relativt bra med ett index på 72, vilket också innebär en ökning i jämförelse med 2018 då index var 70. Den fråga som har lägst medelvärde handlar om i vilken mån förvaltnings-/eller bolagsledning fångar upp viktig information från medarbetarna.

Resultatet gällande upplevelsen av påverkansmöjlighet i arbete, den del som kallas inflytandei enkäten, har ett index på 58 vilket innebär att det är oförändrat i jämförelse med 2018. Medelvärdet gällande frågan om hur arbetet utförs är relativt högt, men gällande arbetsbelastning, tillräckligt med tid att utföra sina arbetsuppgifter och möjlighet till återhämtning är betydligt lägre.

Frågor till chefer handlar om upplevelsen av arbetet i den egna ledningsgruppen och tillgången till stödfunktioner. Index har är lågt trots att det har ökat något, från 64 år 2018 till 65 i årets enkät. Frågan som handlar om man har ett rimligt antal medarbetare för att kunna utför sitt uppdrag visar på en tydlig positiv utveckling i jämförelse mot 2018.

6.4 Lönebildning

Löneöversyn 2020 påverkades av den pågående pandemin. Avtalsrörelsen på den privata arbetsmarknaden såväl som på den offentliga sattes på paus under tidig vår 2020 och återupptogs under hösten. Det medförde att cirka 30 procent av medarbetarna inom stadens förvaltningar fick sin nya lön utbetald under 2020. Ny lön för resterande del av medarbetarna betalades ut i mars 2021, då löneöversynen fick avvakta de nya centrala avtalen som blev klara i början av november 2020.

Utfallet i löneöversynen totalt för 2020 blev 2,45 procent. Det finns ännu ingen helt klar statistik men prognosen för timlöneökningarna på arbetsmarknaden totalt 2020 bedömdes av Konjunkturinstitutet (KI) i mars 2021 bli 2,1 procent. Utfallet för staden bedöms därför bli något högre än genomsnittet för arbetsmarknaden i stort. Löneskillnaderna i kronor kvarstår dock då snittet för lönerna i kommunerna är lägre än på arbetsmarknaden i stort.

Utfallet varierar något mellan förvaltningarna i staden både utifrån behov av att höja lönenivåer för vissa yrkesgrupper som bedöms ligga lågt i förhållande till den lönepolitiska målbilden och staden i övrigt men också till följd av satsningar för att kunna behålla medarbetare i konkurrens med andra arbetsgivare. Trots i stort sett likvärdigt utfall hos förvaltningarna så består eller ökar differensen mellan medellöner i kronor sett i vård- och omsorgssektorn, inklusive individ- och familjeomsorg, jämfört med andra sektorer. Detta då löneläget är högre både inom utbildningssektorn och inom övriga fackförvaltningar.

Årets löneöversyn har bidragit till högre grad av måluppfyllelse vad gäller budgetens skrivning om att fortsätta radera osakliga löneskillnader. Löneskillnader mellan män och kvinnor har minskat ytterligare. Kvinnors medellön i Göteborgs stads förvaltningar är nu 96,6 procent av männens. Skillnaden har under en tioårsperiod minskat med 4,8 procentenheter, vilket delvis kan förklaras med de satsningar som gjorts på kvinnodominerade grupper såsom lärare, förskollärare och socialsekreterare.

Liksom tidigare år kan vi efter 2020 års löneöversyn vid jämförelse mellan kön i likvärdiga arbeten konstatera relativt liten löneskillnad, dock till mäns fördel. Bryter vi ner dessa likvärdiga arbeten till olika sektorer ser vi emellertid fortfarande en större skillnad. Vid denna nedbrytning blir det tydligt att det framförallt är sektorer framför kön som är bakgrund till att mäns medellön är högre än kvinnors. Det visar sig att i de sektorer som har de högre lönenivåerna arbetar en större andel män än i de sektorer med lägre lönenivåer. I Göteborgs stad, liksom på arbetsmarknaden i stort, så arbetar män i högre utsträckning inom förvaltningar med teknisk inriktning, medan kvinnorna dominerar inom de stora verksamheter staden har inom vård, omsorg och undervisning.

Den fördröjda löneöversynen för 2020 påverkar även löneöversynen för 2021 där processen kommer påbörjas under april med beräknad utbetalning av nya löner i oktober, med retroaktivitet från april, för de förbund som har gällande löneavtal. Ny huvudöverenskommelse inklusive löneavtal för Lärarförbundet och Lärarnas Riksförbund har nyligen tecknats och utbetalningsdatum är inte fastställt.

Inför löneöversyn 2021 har flera av de nybildade förvaltningarna framfört att de nu har att kartlägga, analysera och arbeta med att åtgärda de strukturella löneskillnader som kan finnas utifrån tidigare organisation.

I mars utbetalades även den särskilda ersättning till timavlönade inom Kommunals avtalsområde enligt kommunstyrelsens beslut den 27 januari, §71. Kostnaden beräknas till cirka 10 miljoner kronor.

Göteborgs Stads bolag återfinns inom sex skilda arbetsgivarorganisationer. Förhandlingar och avtalstecknande sker därmed separerat för stadens bolag såsom enskilda arbetsgivare. Processerna har i stort ett liknande förlopp, särskilt vad gäller Sobona och SKR som har ett nära arbetsgivarpolitiskt samarbete. Ett flertal bolag, framförallt de inom arbetsgivarorganisationen Fastigo, har dock utifrån avtalsrörelsen år 2020 fått nya avtal innefattande löneöversyn år 2020, och med

nästföljande översyn först år 2022.

6.5 Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret delar nämndernas och styrelsernas bedömningar om att situationen i staden utifrån ett HR-perspektiv är fortsatt god, även om vissa delar av verksamheten bedöms vara hårt ansträngda efter mer än ett års arbete under pandemin.

Nämnder och styrelser prognostiserar en liten minskning i sjukfrånvaron under året. Med undantag för några få förvaltningar och bolag, prognostiseras också personalomsättningen att förändras med någon procentenhet. Osäkerheten för hur arbetsmarknaden påverkas och hur vaccineringen fortskrider, är fortsatt stor och stadsledningskontoret delar den inrapporterade bedömningen.

Det rapporteras om en viss osäkerhet kring hur rekryteringsläget kommer att utvecklas på lång sikt och stadsledningskontoret bedömer också att bemanningen av bristyrkena kan komma att påverkas när arbetsmarknaden lättar och möjligheten att byta jobb för den som har en efterfrågad kompetens ökar.

7 Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning

7.1 Fortsatt stora osäkerheter i ekonomin

Den ekonomiska utvecklingen är fortsatt svårbedömd. Det är flera faktorer som bidrar till det och där osäkerheten kring pandemins effekter allt jämnt finns kvar. Förväntan finns att pandemin klingar av och att restriktioner upphör. Detta kan innebära att ekonomin tar fart och att skatteunderlaget förbättras. Samtidigt med denna utveckling kommer med all sannolikhet verksamheternas återstart till en mer normal nivå innebära en risk till ökad kostnadsutveckling. Det finns anledning att följa detta noga då personalvolymen och kostnadsutvecklingen redan har börjat öka. Samtidigt finns farhågor att ytterligare kostnadsökningar kommer till som till exempel ökat behov av försörjningsstöd.

Kommunens befolkningsutveckling tillsammans med den demografiska utvecklingen kommer leda till ett mer ansträngt ekonomiskt läge och statens kompensation med generella statsbidrag från förra året kommer, då det inte finns nya beslut, att avta. Sammantaget innebär detta att en anpassning av verksamhetens omfattning och effektivitet kommer bli nödvändig för att klara den långsiktiga finansieringen om inte skattehöjningar ska ske. Koncernen och möjligheterna till utdelning från bolagen till kommunen är också en viktig fråga att ha i beaktande. Långsiktigt är det viktigt att utdelningsnivåerna är på en nivå som är försvarbar utifrån bolagens uppdrag och koncernens totala skuldsättning.

7.2 Ekonomisk analys kommunala koncernen

Årets resultat i mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Prognos helår	Budget helår	Bokslut fg år
Kommunen	366	-264	485	0	2 408
Bolagen	496	296	1 190	995	728
Koncernjusteringar*	13	0	-440	-540	189
Koncernen totalt	**875**	**31**	**1 235**	**455**	**3 324**

**inkluderar kommunalförbunden*

Resultat per mars samt prognos för koncernen 2021

Resultatet per mars uppgår till 875 mnkr vilket är drygt 800 mnkr bättre än budget. Både kommunen och bolagen redovisar positiva avvikelser mot budget för perioden. Resultatet är även högre än motsvarande period föregående år då utfallet per mars uppgick till knappt 700 mnkr. För helåret bedöms koncernens resultat uppgå till cirka 1 200 mnkr, vilket skulle innebära ett resultat som är cirka 800 mnkr högre än budget. Bolagens bedömning för helåret innebär ett resultat om nästan 1 200 mnkr vilket är cirka 200 mnkr högre än budget, där kluster Bostäder (Framtidenkoncernen) uppvisar störst resultatförbättring. Kommunens resultat

bedöms uppgå till knappt 500 mnkr jämfört med ett nollresultat i budget. Resultat byggs främst av reavinster och utdelning. I kommunens prognos ingår utdelning från Stadshus AB om 450 mnkr som elimineras ur koncernens resultat. Finansiering av utdelning bedöms av Stadshus AB behöva ske via lån vilket påverkar Stadshus AB:s soliditet och räntekostnad.

Investeringar

Koncernens nettoinvesteringar för januari till mars uppgick till 2,3 mdkr, vilket motsvarar nivåerna för samma period föregående år för såväl nämnder som bolagsstyrelser. Sett till helåret beräknas koncernens investeringar uppgå till 13,4 mdkr netto, vilket skulle innebära en ökning med 1,8 mdkr jämfört med föregående års utfall. Trots den kraftiga ökningen ligger prognosticerad volym 2,1 mdkr lägre än årets budgeterade investeringsvolym för både nämnder och bolagsstyrelser. För bolagen finns avvikelsen framförallt inom kluster Bostäder där Framtidenkoncernens prognos är 0,5 mdkr lägre än budget. Bland nämnder finns största avvikelsen inom lokaler där nettoinvesteringarna är 1,0 mdkr lägre i prognos än budget.

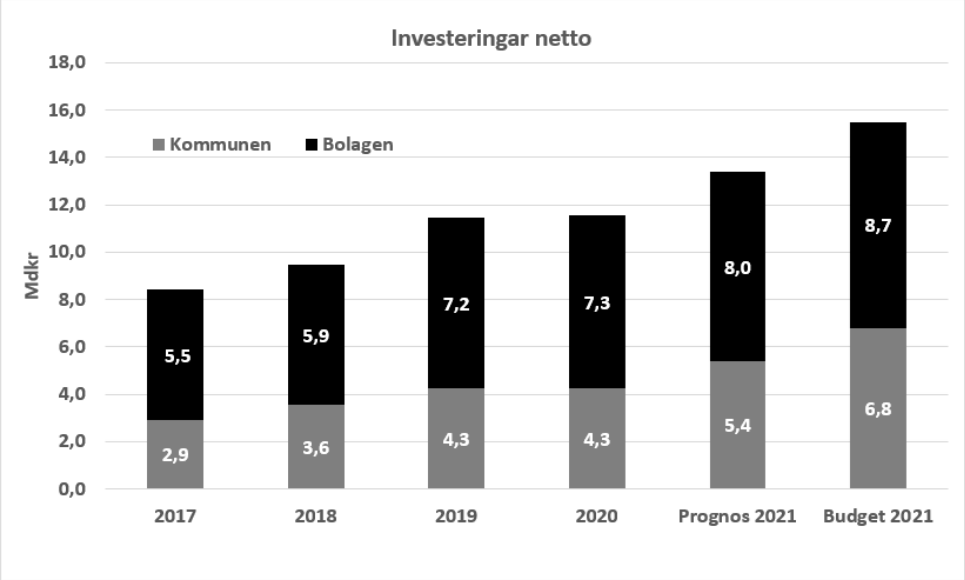

Skuldutveckling

I diagrammet nedan redovisas flerårsutvecklingen av låneskulden totalt i koncernen. Koncernens låneskuld har till och med mars ökat med 0,8 mdkr till 50,8 mdkr, varav bolagen står för en ökning på 0,4 mdkr. Bolagens ökning till mars är relativt låg i förhållande till prognostiserad skuldökning som för bolagen uppgår till 3,6 mdkr. Total låneskuld i kommunkoncernen enligt prognos är 56,8 mdkr jämfört med 50,0 mdkr per 31 december 2020. Kommunfullmäktiges lånetak för hela kommunkoncernen är satt till 64,5 mdkr.

Kommunfullmäktige beslutade i budgeten för 2021 om bolagsspecifika lånetak. Liseberg har under perioden januari - mars överskridit sitt lånetak på 1,3 mdkr, då saldot under en period uppgick till närmare 1,5 mdkr. I tidigare rapporteringar har pandemins ekonomiska effekter på Liseberg rapporterats men hänsyn till effekterna på kassaflödet och därmed lånetaket har då inte blivit belyst. När lånetakets nivå

beräknades och sedan beslutades för 2021 togs inte tillräcklig höjd för detta.

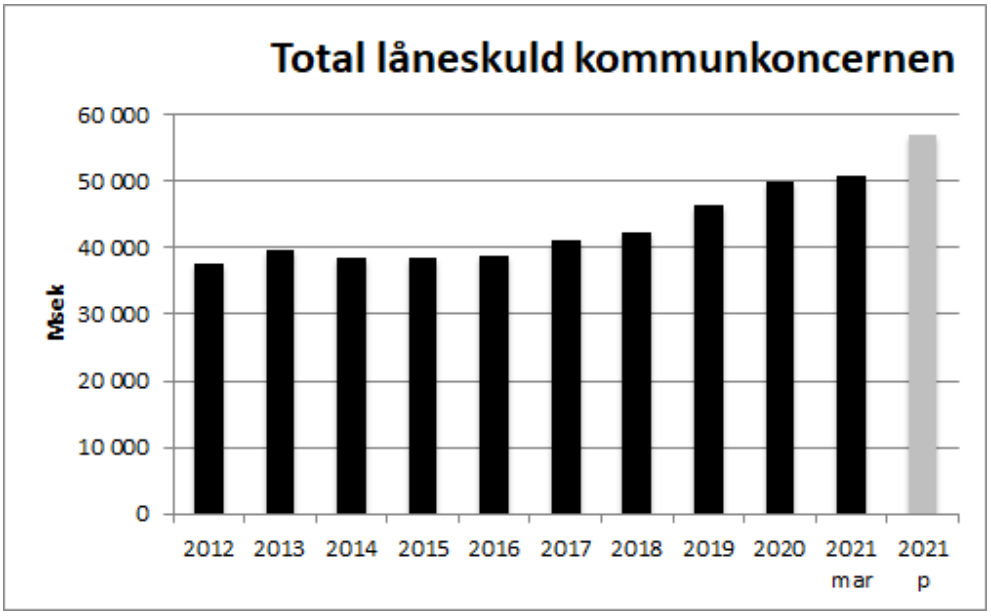

7.3 Ekonomisk analys kommunen

Belopp i mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Prognos helår	Budget helår	Bokslut fg år
Nämnderna	100	-214	-74	-97	1 147
Kommuncentrala poster	-11	-150	-676	-943	267
Resultat före engångsposter	**89**	**-364**	**-750**	**-1 040**	**1 415**
Reavinster fastigheter	251	100	700	500	540
Utdelning	-	-	450	540	20
Övriga engångsposter	26	-	85	-	432
Resultat efter engångsposter	**366**	**-264**	**485**	**0**	**2 408**
Resultat enligt balanskrav före ianspråktagande av RUR	**115**	**-364**	**-215**	**-500**	**1 867**
Ianspråktagande av RUR			**215**	**500**	

Resultat per mars
Resultat före engångsposter, så kallat strukturellt resultat, uppgår per mars till 89 mnkr vilket är cirka 450 mnkr högre än budget. Resultatet är något bättre än för motsvarande period föregående år då resultat före engångsposter uppgick till -7

mnkr. Reavinsterna uppgår för perioden till 251 mnkr. Därutöver påverkas utfallet av den nya intäktsrekommendation som gäller från 2020 och som innebär att inkomster från gatukostnadsersättningar och exploateringsbidrag ska intäktsföras i sin helhet vid färdigställande. Dessa intäkter uppgår till 26 mnkr per mars och redovisas utanför det strukturella resultatet.

Nämnderna redovisar till och med mars ett resultat på 100 mnkr, vilket är 314 mnkr högre än det budgeterade resultatet för perioden. Noterbart är att Förskolenämnden och Grundskolenämnden tillsammans står för nästan 200 mnkr av avvikelsen. Förskolenämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 65 mnkr. De viktigaste orsakerna till avvikelsen är enligt nämnden högre statsbidrag än budgeterat och lägre personalkostnader till följd av pandemin. Grundskolenämnden redovisar en positiv avvikelse på 129 mnkr mot budget. Utöver de orsaker som Förskolenämnden anger förklaras avvikelsen även av lägre expansion än budgeterat samt av engångseffekter hänförliga till 2020. I driftsredovisningen nedan redogörs för samtliga nämnders resultat.

Kommuncentralt redovisas en positiv avvikelse mot periodens budget på cirka 140 mnkr. Avvikelsen förklaras till allra största delen av betydligt högre skatteintäkter än vad som budgeterats för perioden.

Prognos helår
Prognosen för helåret uppgår till cirka -750 mnkr före engångsposter vilket är 300 mnkr bättre än budgeterat resultat. Inkluderat även samtliga engångsposter uppgår prognosen till 485 mnkr. Resultatet byggs till stor del av reavinster som i prognosen uppgår till 700 mnkr. När dessa exkluderas uppgår det så kallade balanskravsresultatet till -215 mnkr. Därav krävs ett nyttjande av resultatutjämningsreserven för att klara balanskravet.

Nämnderna prognostiserar ett resultat på -74 mnkr. Två nämnder har budgeterat med negativa resultat under 2021. Förskolenämnden har, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 2021-01-28 som ger nämnden rätt att disponera upp till 80 mnkr av eget kapital under 2021, budgeterat med ett resultat på -80 mnkr. Kretslopp och vattennämnden har budgeterat med ett negativt resultat på -17 mnkr. Nämndernas samlade prognos är således 23 mnkr bättre än det budgeterade resultat på -97 mnkr.

Förskolenämnden prognostiserar ett resultat i linje med budget på -80 mnkr. Kretslopp och vattennämnden prognostiserar ett resultat på -49 mnkr vilket därmed innebär en negativ avvikelse med 32 mnkr mot budget. Resultatet för Kretslopp - och vattennämndens taxefinansierade verksamhet påverkar dock inte stadens samlade resultat utan bokförs i balansräkningen som en förändrad skuld till abonnenterna.

Nämnden för funktionsstöd, socialnämnd Nordost och socialnämnd Hisingen lämnar nollprognoser och socialnämnd sydväst lämnar en positiv prognos på 10 mnkr trots negativt periodutfall. Detta förklaras av att nämnderna i sina prognoser räknat in kommunfullmäktiges beslut om utökat kommunbidrag till dessa nämnder.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning lämnar en prognos på 19 mnkr som i huvudsak förklaras av högre statsbidrag än budgeterat.

Kommuncentralt prognostiseras ett resultat om -676 mnkr vilket innebär en positiv avvikelse om cirka 300 mnkr. Kommuncentralt finns en budgeterad beredskapspost om 200 mnkr för nämndernas nyttjade av eget kapital. Denna post syftar till att

möta eventuella underskott i nämnderna varför ett överskott uppstår kommuncentralt motsvarande 200 mnkr. Detta är den enskilt största anledningen till den positiva avvikelsen. Stadens regelverk för nämndernas egna kapital innebär att nämnd på eget initiativ kan ianspråkta eget kapital upp till 0,5 procent av nämndens ram. Ett ianspråktagande som överstiger 0,5 procent skall prövas av Kommunstyrelsen. Under 2021 har hittills Förskolenämnden, genom beslut i Kommunfullmäktige 2021-01-28, givits rätt att ianspråkta upp till 80 mnkr av eget kapital.

Det finns kommuncentralt också en extra beredskapspost om 100 mnkr för försörjningsstöd. Eftersom osäkerheten kring försörjningsstödets utveckling fortsatt är stor har stadsledningskontoret i denna rapport utgått från att de kommuncentrala beredskapsmedlen kommer att användas. I bilaga redovisas uppföljning av samtliga kommuncentrala budgetposter för särskilda ändamål.

Skatteintäkterna bedöms, utifrån SKR:s februariprognos, överstiga budget med cirka 550 mnkr. Stadsledningskontoret har i prognosen dock också inarbetat de ekonomiska effekterna av kommunfullmäktiges beslut den 22 april om *Riktade stödåtgärder med anledning av den nya skatteprognosen.* Detta innebär att de ökade skatteintäkterna till stor del möts av ökade resurser till stadens nämnder i form av ökade kommunbidrag och ökade kommuncentrala avropsmedel.

Utanför det strukturella resultatet påverkas prognosen av ett antal engångsposter. Realisationsvinsterna prognostiseras till 700 mnkr vilket är 200 mnkr högre än budget.

Prognosen för utdelning har justerats ned med 90 mnkr i enlighet med kommunfullmäktiges beslut den 22 april.

Prognosen för övriga engångsposter utgörs dels av effekten av den nya intäktsrekommendation som gäller från 2020 och som innebär att inkomster från gatukostnadsersättningar och exploateringsbidrag ska intäktsföras i sin helhet redan i samband med färdigställande. De förändrade redovisningsprinciperna bedöms påverka resultatet genom ökade intäkter med cirka 200 mnkr år 2021. Åt motsatt håll påverkas prognosen av en förväntad implementering av nya livslängsantaganden i pensionsskuldsberäkningen. Effekten av ett införande beräknas för Göteborg till cirka 115 mnkr.

Skatteintäkter och resultatutjämningsreserv
Stadsledningskontoret har i prognosen av skatteintäkterna i denna rapport använt sig av de bedömningar som Sveriges kommuner och regioner (SKR) presenterade i februari i år. SKR publicerar en uppdaterad skatteprognos den 29 april, men denna har av tidsskäl inte varit möjlig att inarbeta i denna prognos.

Jämfört med de skatteunderlagsprognoser som publicerades under hösten räknar SKR nu med en starkare utveckling av skatteunderlaget 2021–2022, men en svagare utveckling 2023. Uppreviderингen beror främst på att arbetade timmar utvecklades starkare än förväntat i slutet av 2020 samt att SKR menar det finns skäl att tro att såväl BNP som sysselsättning får bättre fart under andra halvan av 2021. SKR konstaterar dock att prognososäkerheten fortfarande är högre än normalt. För Göteborg innebär skatteunderlagsprognosen från i februari att skatteintäkterna i denna rapport beräknas överstiga budget med cirka 550 mnkr.

Budget för 2021 innebär ett ianspråktagande av resultatutjämningsreserven om 500 mnkr. Stadens riktlinjer fastslår att Resultatutjämningsreserven endast får

disponeras om utvecklingen av årets skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren samt att storleken på disponeringen maximalt får uppgå till det dubbla värdet som skatteunderlagsutvecklingen understiger det tioåriga genomsnittet. Därutöver får disponering av resultatutjämningsreserven endast ske för att täcka ett negativt balanskravsresultat. Utifrån de förutsättningar som stadens regelverk och den uppdaterade skatteunderlagsprognosen ger uppgår den möjliga disponeringen av RUR till cirka 490 mnkr. Om kommande bedömningar av skatteunderlaget pekar på en starkare eller svagare skatteunderlagstillväxt under året påverkar det också möjligheten att använda resultatutjämningsreserven.

Finansierings- och nettokostnadsutveckling
Efter tre månader har finansieringsutvecklingen i form av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag ökat med 6,2 procent jämfört med motsvarande period föregående år. För helåret beräknas en ökning på 3,0 procent. Att den bedömda ökningen för helåret är betydligt lägre beror inte på en förväntad inbromsning i år utan på att de stora statliga tillskotten i form av ökade generella statsbidrag betalades ut under andra halvåret 2020. Intäkterna var således betydligt högre under andra halvåret 2020.

Nettokostnadsutvecklingen uppgår till och med mars till 5,3 procent. Det är en betydligt högre nettokostnadsutveckling än de senaste åren. Utifrån de prognoser som nämnderna lämnat per mars bedöms nettokostnadsutvecklingen för helåret uppgå till cirka 9,8 procent. Stadsledningskontoret kan konstatera att nämndernas prognoser i många fall präglas av en relativt stor försiktighet, som på kommuntotalen ger en hög prognostiserad nettokostnadsutveckling i förhållande till utvecklingen hittills under året. Som exempel har Grundskolenämnden haft en nettokostnadsökning på 3,3 procent under januari till mars, medan prognosen för helåret innebär en nettokostnadsökning på 11,2 procent. Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har under januari till mars haft en nettokostnadsutveckling på -6,8 procent, medan prognosen för helåret innebär en nettokostnadsutveckling på 16,6 procent.

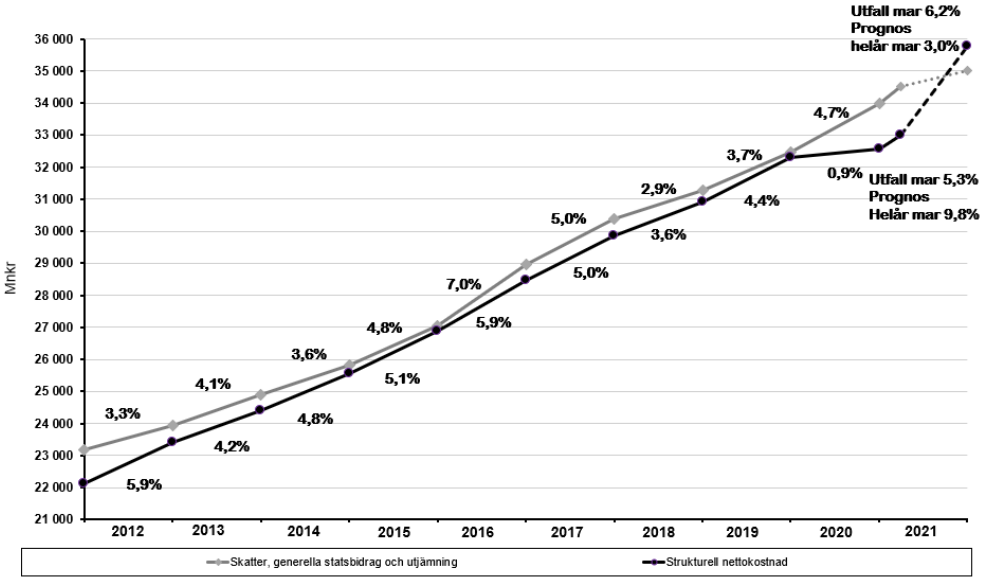

Nettokostnads- och personalvolymsutveckling

I bilden nedan framgår nettokostnads- samt personalvolymsutveckling mätt som rullande tolvmånader. Det vill säga utvecklingen de senaste tolv månaderna i förhållande till föregående tolvmånadersperiod. År 2020 minskade personalvolymen, räknat i arbetad tid, med närmare 2 procent jämfört med 2019. Den minskade personalvolymen i kombination med att staten ersatte kostnader för sjuklöner och merkostnader kopplade till pandemin gjorde att även nettokostnadsutvecklingen dämpades kraftigt under 2020.

Den nedåtgående trenden under förra året har under årets första månader vänt och trenden för både nettokostnadsutvecklingen och personalvolymsutvecklingen är nu uppåtgående.

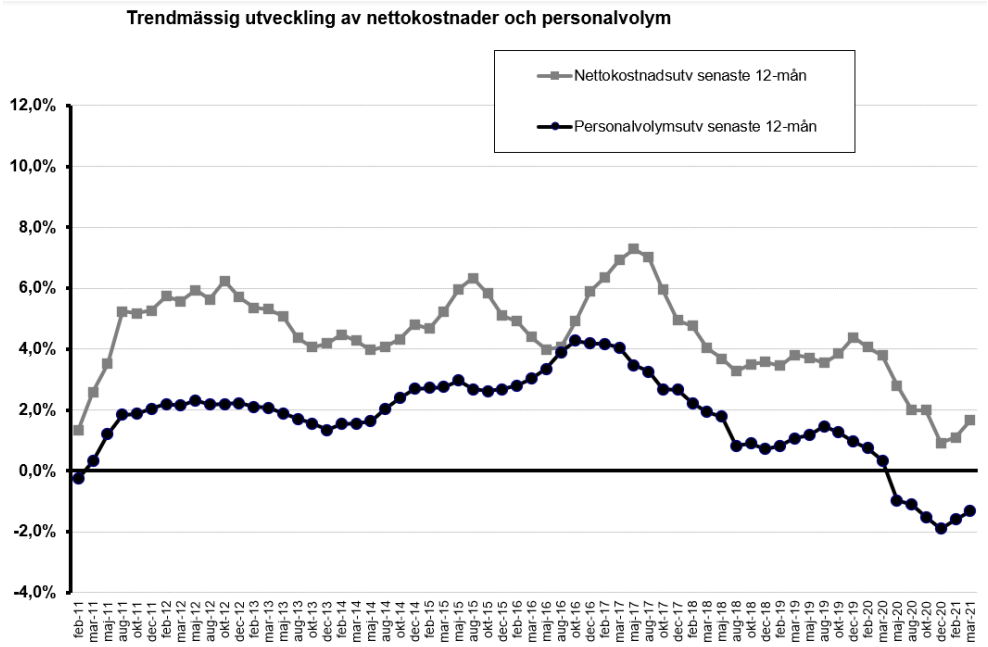

Skuldutveckling

Kommunens nettolåneskuld uppgår 31 mars till 7,1 mdkr vilket är en ökning sedan årsskiftet med 0,8 mdkr. Utvecklingen av nettolåneskulden framgår av diagrammet nedan. Ökningen under årets första månader beror främst på årlig pensionsfaktura samt retroaktiva löner i mars. Nettolåneskulden ökar enligt prognos med 3,2 mdkr för att vid utgången av 2021 uppgå till 9,5 mdkr. Bedömningen utgår från den prognos över resultatet som nu lämnas samt ett erfarenhetsmässigt antagande om att nämnderna inte fullt ut kommer klara att öka investeringstakten enligt vad deras prognoser nu visar.

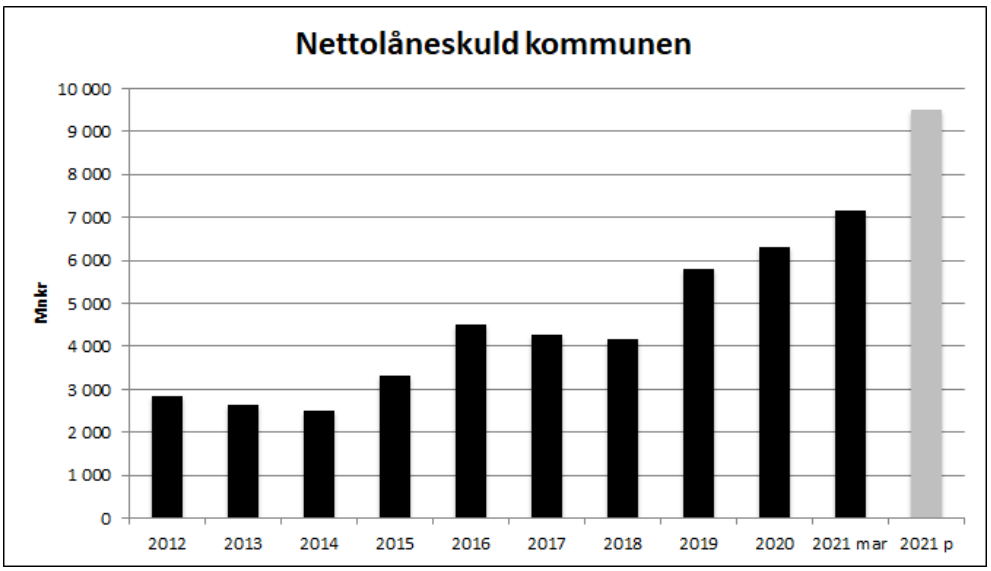

7.4 Stadsledningskontorets bedömning

Sveriges kommuner och regioner (SKR) konstaterade i samband med sin skatteunderlagsbedömning i februari att prognososäkerheten fortfarande är högre än normalt. Avgörande för utvecklingen blir naturligtvis pandemin, hur smittspridning, vaccinationsprogram och restriktioner fortlöper världen över. SKR publicerar en uppdaterad skatteprognos den 29 april, men denna har av tidsskäl inte varit möjlig att inarbeta i denna prognos.

Även nämndernas prognoser innehåller osäkerheter kopplat till hur pandemin utvecklar sig och hur verksamheten påverkas när samhället återstartar. Exempel på osäkerheter är försörjningsstödets utveckling och vilket behov och möjlighet det finns för utbildningsnämnderna att åtgärda den ”utbildningsskuld” som uppstått för eleverna. En samlad bedömning är dock att nämndernas prognoser i många fall präglas av en relativt stor försiktighet, som på kommuntotalen leder till ett lågt prognostiserat resultat i förhållande till utvecklingen hittills under året.

Prognosen för övriga engångsposter innehåller en bedömning av inkomster från gatukostnadsersättningar och exploateringsbidrag som enligt nya redovisningsrekommendationer ska intäktsföras i sin helhet redan i samband med färdigställandet. I denna rapport bedöms dessa intäkter uppgå till 200 mnkr innevarande år. Stadsledningskontoret kan dock konstatera att denna bedömning innehåller stora osäkerheter då bland annat förskjutningar i projekt kan få stor påverkan på utfallet.

Kretslopp- och vattennämnden prognostiserar ett negativt resultat på -49 mnkr som ingår som en del i nämndernas samlade prognos i denna rapport. Stadsledningskontoret konstaterar dock att resultatet för Kretslopp - och vattennämndens taxefinansierade verksamhet inte ska påverka stadens samlade resultat utan bokföras i balansräkningen som en förändrad skuld till abonnenterna.

Stadsledningskontoret kan konstatera att nämndernas samlade investeringsprognoser för såväl året som planperioden går i linje med tidigare års trend, där budgeterade volymer inte uppnås och där det finns en allt för positiv förväntan på framdriften. Det finns därför behov av att nämnderna ytterligare värderar och väger de investeringsvolymer som ligger till grund för nämndernas

årliga investeringsnomineringar och som utgör grund för kommunfullmäktiges budgetbeslut. Stadsledningskontoret kan även konstatera att nämnderna på ett tydligare sätt behöver utveckla sin återrapportering för att beskriva effekterna för stadens verksamheter, brukare och medborgare med anledning av att budgeterade investeringsvolymer inte uppnås.

För koncernens utfall och prognos bidrar nu bolagen till det positiva resultatet mer än kommunen, en omvänd situation mot föregående år. Bolagen uppvisar nu både bättre utfall och prognos mot budget. Till stor del utgörs det av lägre kostnader för senarelagda insatser på grund av pandemin och engångsintäkter. Osäkerheter om prognosen för bolagen är främst kopplade till Lisebergs möjligheter att starta upp sin verksamhet.

Stadsledningskontoret delar Stadshus AB:s bedömning att utdelning på beslutad nivå utan lånefinansiering sannolikt inte är möjlig utifrån aktuell helårsprognos.

Stadsledningskontoret bedömer att skuldutvecklingen ryms inom kommunfullmäktiges lånetak för kommunkoncernens totala externa skuld 2021 på 64,5 mdkr. I samband med införandet av lånetak på bolagsnivå i budget 2021 bedömde stadsledningskontoret att koncernbanken inte ska kunna neka styrelser upplåning utifrån beslutade lånetak, utan att avvikelser från eventuella lånetak får hanteras inom ramen för den ordinarie uppsikten, uppföljningen och genom ordinarie styrning. Stadsledningskontoret konstaterar nu att Liseberg under en period av året överskridit det av kommunfullmäktige beslutade lånetaket på 1,3 mdkr, och att risken är stor att taket överskrids fler gånger under året. Eftersom orsaken är ett sämre kassaflöde till följd av pandemin vilket inte fullt ut tagits höjd för i befintlig limitnivå, föreslår stadsledningskontoret att kommunfullmäktige beslutar om en höjning av lånetaket för Liseberg med 0,4 mdkr till 1,7 mdkr. Med den nya nivån bedöms bolaget klara finansieringen även om man skulle tvingas ha sin verksamhet stängd hela året.

8 Driftsredovisning

8.1 Nämnder

mnkr	Utfall jan-mar	Budget jan-mar	Prognos helår	Budget helår	Utfall fg år
Arkivnämnden	0,2	-0,3	0,0	0,0	4,5
Byggnadsnämnden	-3,0	-9,9	0,0	0,0	0,9
Fastighetsnämnden	15,7	3,1	2,4	0,0	8,6
Fastighetsnämnden: Transfereringar	2,1	0,0	4,0	0,0	8,0
Förskolenämnden	-0,3	-64,6	-80,0	-80,0	161,2
Grundskolenämnden	18,0	-110,6	0,0	0,0	253,6
Idrotts- och Föreningsnämnden	-13,8	-23,7	0,0	0,0	-0,3
Kommunledning	6,7	0,4	5,0	0,0	35,8
Kretslopp och vattennämnden	0,3	-6,0	-49,1	-16,7	-0,5
Kulturnämnden	8,5	0,9	0,0	0,0	10,4
Lokalnämnden	9,4	8,4	7,1	0,0	40,9
Miljö- och klimatnämnden	2,0	1,2	0,0	0,0	6,6
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildningsnämnden	26,0	6,5	19,0	0,0	74,6
Nämnden för funktionsstöd	-14,0	-6,8	0,0	0,0	-
Nämnden för inköp och Upphandling	2,0	0,5	4,0	0,0	-0,8
Nämnden för Intraservice	12,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Nämnden för konsument- och medborgarservice	3,2	-1,1	0,0	0,0	6,9
Park- och naturnämnden	6,0	4,9	0,0	0,0	1,5
Revisorskollegiet	-0,6	-0,5	-0,3	-0,3	4,2
Sociala resursnämnden	-	-	-	-	17,1
Socialnämnd Centrum: Studieförbunden	6,7	6,8	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden Centrum	13,3	-2,9	10,0	0,0	-
Socialnämnden Hisingen	-7,6	-0,9	0,0	0,0	-
Socialnämnden Nordost	-9,6	-6,3	0,0	0,0	-
Socialnämnden Sydväst	-7,2	-3,4	10,0	0,0	-
Socialnämndn centrum; Studieförbunden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5

Stadsdelsnämnder	-	-	-	-	522,6
Trafiknämnden	22,3	1,6	0,0	0,0	-16,2
Utbildningsnämnden	-19,0	-34,5	-8,0	0,0	4,3
Valnämnden	2,5	0,6	0,0	0,0	-0,1
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	17,0	22,2	0,0	0,0	-
Överförmyndarnämnden: arvoden	0,4	0,0	2,1	0,0	2,7
SUMMA ALLA NÄMNDER	**99,9**	**-214,4**	**-73,8**	**-97,0**	**1 147,2**
Kommuncentrala poster	-10,8	-150	-676	-943	267,5
RESULTAT FÖRE ENGÅNGSPOSTER	**89,1**	**-364,4**	**-750**	**-1 040**	**1 414,6**
Utdelning	*-*	*-*	*450*	*540*	*20*
Reavinster fastighetsförsäljningar	*251,1*	*100*	*700*	*500*	*540,5*
Övriga engångsposter	*25,7*	*-*	*85*	*-*	*432,5*
RESULTAT KOMMUNEN TOTALT	**365,9**	**-264,4**	**485**	**0**	**2 407,6**

8.1.1 Nämndernas resultat mars

Nämnderna redovisar till och med mars ett resultat på 100 mnkr, vilket är 314 mnkr högre än det budgeterade resultatet för perioden. Nedan följer en redogörelse för de nämnder som har en negativ resultatavvikelse mot budget och för de med en större positiv avvikelse.

Kretslopp och vattens VA-verksamhet redovisar ett negativt utfall jämfört med budget uppgående till 6,4 mnkr. Verksamheten har haft driftrelaterade utmaningar under årets första period, vilket återspeglas i ett flertal kostnadsposter. På intäktssidan är taxeintäkter för dagvatten lägre än beräknat. Kretslopp och vattennämndens resultat kommer inte att påverka helårsresultatet för kommunens samlade resultat utan bokföras i balansräkningen som minskad skuld till abonnent.

Tre socialnämnder redovisar negativa avvikelser mot budget. För socialnämnd Hisingen uppgår avvikelsen till -7 mnkr som främst förklaras av ökade kostnader för försörjningsstödet. För socialnämnd Nordost är avvikelsen -3 mnkr och förklaras främst av fler insatser för såväl barn och unga som för vuxna. Socialnämnd Sydväst förklarar avvikelsen på -4 mnkr som en följd av en ingående obalans. De negativa avvikelserna för socialnämnderna har begränsats i omfattning av positiva engångsintäkter under perioden.

Nämnden för funktionsstöd redovisar en negativ avvikelse mot budget med 7 mnkr. Avvikelsen är summan av ett flertal negativa, men även positiva, avvikelser mot budget.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden redovisar en negativ avvikelse med 5 mnkr. Avvikelsen är skillnaden mellan ett flertal större negativa respektive positiva avvikelser. I förhållande till nämndens omslutning är avvikelsen relativt marginell.

Grundskolenämnden redovisar en positiv avvikelse på 129 mnkr mot budget.

Förutom de orsaker som nämnts under förskolenämnden förklaras avvikelsen även av lägre expansion än budgeterat samt engångseffekter hänförliga till 2020.

Förskolenämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 65 mnkr. De viktigaste orsakerna till avvikelsen är enligt nämnden högre statsbidrag än budgeterat och lägre personalkostnader till följd av pandemin.

För nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning uppgår den positiva avvikelsen för perioden till närmare 20 mnkr. Den viktigaste orsaken är enligt nämnden ett generellt minskat söktryck och en ökning av studier på distans, vilket medför en lägre ersättning till utbildningssamordnarna.

För trafiknämnden (+21 mnkr), fastighetsnämnden (+13 mnkr) och nämnden för intraservice (+13 mnkr) förklaras de positiva avvikelserna i huvudsak av svårigheter att periodisera samt förseningar i projekt.

Socialnämnd Centrum har för perioden en positiv avvikelse mot budget på 16 mnkr. Till del beror avvikelsen på engångsintäkter och planerad verksamhet som ännu inte har startats.

Utbildningsnämnden har en positiv avvikelse för perioden på 15 mnkr som främst förklaras av högre statsbidrag och lägre måltidskostnader än budgeterat.

Kommuncentralt redovisas en positiv avvikelse mot periodens budget på cirka 140 mnkr. Avvikelsen mot periodens budget förklaras till allra största delen av betydligt högre skatteintäkter än vad som budgeterats för perioden. Skatteintäkterna baseras på Sveriges kommuner och regioners skatteprognos från februari.

8.1.2 Nämndernas prognos helår

Nämnderna prognostiserar ett resultat på -74 mnkr vilket är 23 mnkr bättre än det budgeterade resultat på -97 mnkr. Nämnden för funktionsstöd, socialnämnd Nordost och socialnämnd Hisingen lämnar nollprognoser och socialnämnd sydväst lämnar en positiv prognos på 10 mnkr trots negativt periodutfall. Detta förklaras av att nämnderna i sina prognoser räknat in det förslag som kommunstyrelsen har lämnat om utökade kommunbidrag till dessa nämnder.

Nedan kommenteras de nämnder som prognostiserar negativa avvikelser mot budget samt de som prognostiserar större positiva avvikelser.

Kretslopp och vattens VA-verksamhet prognostiserar för helåret ett utfall på –15,9 mnkr jämfört med budget på 13,4 mnkr, en avvikelse på – 29,3 mnkr. Främsta orsaken är att intäkterna för dagvatten beräknas bli 20 mnkr lägre än budget. Avvikelsen beror på en felaktig prognos för antalet nya anslutningar då taxan beräknades under våren 2020. Ökade kostnader för avskrivningar och pandemiåtgärder påverkar också prognosen negativt.

Kretslopp och vattens avfallsverksamhet har en prognos på –33,2 mnkr, vilket innebär en negativ avvikelse om 3,2 mnkr jämfört med budget. Prognosen är gjord utifrån antaganden om fortsatt påverkan av pandemin, vilket nämnden konstaterar är svårbedömt.

Kretslopp och vattens taxefinansierade verksamheter omfattas inte av samma regler som övriga nämnder vid negativa ekonomiska avvikelser utan nämnden hanterar

avvikelsen enligt egna riktlinjer. Negativt helårsresultat belastar inte stadens samlade resultat utan bokförs i balansräkningen som en minskad skuld till abonnenterna.

Utbildningsnämnden redovisar en prognos på -8 mnkr och ett budgeterat resultat på noll. Då nämnden har tagit beslut om att nyttja eget kapital motsvarande 8 mnkr är det i realiteten ingen avvikelse mot budget.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning lämnar en prognos på 19 mnkr som i huvudsak förklaras av högre statsbidrag än budgeterat.

Kommuncentralt prognostiseras ett resultat om -676 mnkr vilket innebär en positiv avvikelse om knappt 300 mnkr. Kommuncentralt finns en budgeterad beredskapspost om 200 mnkr för nämndernas nyttjade av eget kapital. Denna post syftar till att möta eventuella underskott i nämnderna varför ett överskott uppstår kommuncentralt motsvarande 200 mnkr. Detta är den enskilt största anledningen till den positiva avvikelsen.

Skatteintäkterna prognosticeras, utifrån SKR:s februariprognos, överstiga budget med cirka 550 mnkr. Stadsledningskontoret har i prognosen också inarbetat de ekonomiska effekterna av kommunfullmäktiges beslut den 22 april om *Riktade stödåtgärder med anledning av den nya skatteprognosen.* Detta innebär att de ökade skatteintäkterna till stor del möts av ökade resurser till stadens nämnder i form av ökade kommunbidrag samt ökade kommuncentrala avropsmedel.

I bilaga redovisas uppföljning av samtliga kommuncentrala budgetposter för särskilda ändamål.

Utanför det strukturella resultatet påverkas prognosen av ett antal engångsposter. Realisationsvinsterna prognostiseras till 700 mnkr vilket är 200 mnkr högre än budget.

Prognosen för utdelning har justerats ned med 90 mnkr i enlighet med kommunfullmäktiges beslut den 22 april.

Prognosen för övriga engångsposter utgörs dels av effekten av den nya redovisningsrekommendation som gäller från 2020 och som innebär att inkomster från gatukostnadsersättningar och exploateringsbidrag ska intäktsföras i sin helhet redan i samband med färdigställande. De förändrade redovisningsprinciperna bedöms påverka resultatet genom ökade intäkter med cirka 200 mnkr år 2021. Åt motsatt håll påverkas prognosen av en förväntad implementering av nya livslängsantaganden i pensionsskuldsberäkningen. En justering av livslängsantagandena får effekt på pensionsskulden och en engångseffekt på resultaträkningen året då de implementeras. KPA har beräknat effekten av ett införande 2021 till cirka 115 mnkr för Göteborg.

8.1.3 Stadsledningskontorets bedömning

Den höga resultatnivån för nämnderna 2020 fortsätter även det första kvartalet 2021. Delvis förklaras den positiva avvikelsen mot det budgeterade resultatet av engångseffekter och brister i nämndernas periodiseringar. Men, den viktigaste förklaringen är densamma som för 2020 års höga resultat: högre statsbidrag och att verksamhet helt eller delvis inte kan genomföras på grund av pandemin och som en följd av det lägre personalkostnader. Detta gäller framför allt

utbildningsnämnderna som tillsammans svarar för drygt 70 procent av avvikelsen.

Nämndernas prognoser innehåller en osäkerhet på grund av hur pandemin utvecklar sig och hur verksamheten påverkas när samhället återstartar. Exempel på osäkerheter är försörjningsstödets utveckling och vilket behov och möjlighet det finns för utbildningsnämnderna att åtgärda den ”utbildningsskuld” som uppstått för eleverna. Andra osäkerheter är intäkter och relaterade kostnader från anläggningar och kulturinstitutioner för exempelvis idrott- och föreningsnämnden och kulturnämnden.

En samlad bedömning är att nämndernas prognoser i många fall präglas av en relativt stor försiktighet, vilket är naturligt med tanke på den höga osäkerhetsgraden, men som på kommuntotalen leder till ett lågt prognostiserat resultat i förhållande till utvecklingen hittills under året.

8.2 Bolagsstyrelser

Belopp i mnkr (före bokslutsdispositioner och skatt)	Utfall jan-mars	Budget jan-mars	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår	Budget helår	Utfall fg år
Energi	324	356	-32	610	650	575
Bostäder	175	65	110	635	414	714
Lokaler	58	45	13	117	186	196
Näringsliv	-11	-11	0	-47	-47	-47
Kollektivtrafik	-5	4	-9	34	21	31
Hamn	76	70	6	230	230	243
Turism, Kultur & Evenemang	-132	-224	92	1	-316	-830
Försäkrings AB Göta Lejon	-7	2	-9	9	9	5
Göteborgs Stads Leasing AB	12	4	8	30	17	32
Göteborgs Stads Upphandling AB	0	0	0	0	0	0
Gryaab AB	6	3	3	11	12	16
Renova AB	70	50	20	56	57	22
Grefab AB	**-6**	**-8**	**2**	**0**	**0**	**1**
Moderbolaget (Stadshus AB)	**-97**	**-100**	**3**	**-397**	**-401**	**-355**
Boplats	**2**	**1**	**1**	**5**	**5**	**9**
Elimineringar	**89**	**88**	**1**	**60**	**350**	**318**
Summa	**555**	**344**	**211**	**1 353**	**1 187**	**930**

8.2.1 Bolagens resultat mars

Stadshuskoncernens resultat efter finansiella poster är högre än budget för perioden, +211 mnkr vilket är en ökning med 47 procent. Avvikelsen består till

stora delar av förskjutna underhållsprojekt inom kluster Bostäder (Framtidenkoncernen) samt realisationsvinst från fastighetsförsäljning inom kluster Turism, Kultur & Evenemang (TKE), där Liseberg sålt byggrätter till Volvo. Kluster Energis utfall är lägre än budget. Det lägre resultatet är framför allt från fjärrvärmeverksamheten där otillgänglighet i flera produktionsanläggningar och bortfall av spillvärmeleverans under årets inledande kallare period medfört högre produktionskostnader.

8.2.2 Bolagens prognos helår

Stadshuskoncernens helårsprognos är 166 mnkr högre än budget vilket är en ökning med 14 procent. Prognosavvikelsen är främst förklarad av tidsförskjutningar i underhållsprojekt och minskat nedskrivningsbehov inom kluster Bostäder (Framtidenkoncernen). Kluster Energis prognos är lägre än budget. Det något lägre resultatet baseras i huvudsak på lägre förväntade bruttoresultat från framför allt fjärrvärme- och elhandelsverksamheten. Fjärrvärmens resultat har påverkats negativt av höga produktionskostnader i årets inledning. Även kluster Lokalers resultatprognos är lägre än budget och beror främst på lägre parkeringsintäkter och ökade underhållskostnader.

Störst osäkerhet finns fortsatt inom klustret Turism, Kultur och Evenemang (TKE) men även Lokalkoncernen, Bostadskoncernen, Kollektivtrafik och Renova ser fortsatt både verksamhetsmässiga och ekonomiska effekter av pandemin.

Stadshus gör bedömningen att prognosticerade resultatnivåer ger ett begränsat utrymme för utdelning från årets verksamhetsresultat med den modell om 50 procentigt uttag från Energi, Hamnen och kluster Lokaler (Higab och Parkeringsbolaget) som använts de senaste åren. Eventuella realisationsvinster från fastighetsförsäljningar kan skapa utrymme för utdelning på kravställda nivåer.

8.2.3 Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret delar Stadshus AB:s bedömning att utdelning på beslutad nivå utan lånefinansiering sannolikt inte är möjlig utifrån aktuell helårsprognos.

Fjärrvärmeverksamheten är av stor betydelse för Göteborg Energis resultat och resultatet för verksamheten kan variera kraftigt mellan åren. Utvecklingen visar dock på en svagt nedåtgående trend, trots ökat antal anslutningar, både avseende levererad volym och resultat.

Liseberg gör ett resultat något över budget, men detta beror på engångsintäkter från försäljning. Helårsresultatet från själva verksamheten är fortsatt starkt påverkat av pandemirestriktioner och ligger under budget för helåret. Lisebergs prognos är osäker till följd av att det är svårt att bedöma hur restriktionerna för att minska smittspridningen kommer att se ut under året. Folkhälsomyndighetens besked 22 april innebär ytterligare förskjutning av möjlig öppning av parken.

8.3 Kommunalförbund

8.3.1 Kommunalförbundens resultat mars

Räddningstjänstförbundet Storgöteborg, där staden är största delägare, redovisar ett utfall för perioden januari-mars på 8,1 mnkr, jämfört med 8,5 mnkr samma period förra året. Prognosen för året pekar på ett positivt resultat på 10,8 mnkr. Den positiva prognosen beror på att en engångsintäkt om 13,5 mnkr kommer att, enligt överenskommelse med hyresgästen, inkomma som ersättning för ett i förväg uppsagt hyreskontrakt. Pandemin påverkar både periodens resultat men också årets prognos genom att intäkter från olika näringsidkare uteblir, samt att personalkostnaderna blir högre eftersom varje station måste ha högre egen personaltäckning.

9 Investeringsredovisning

9.1 Nämnder

Belopp i mkr	Utfall mars 2021	Prognos 2021	Budget 2021	Prognos 2021-2025	Budget 2021-2025
Fastighetsnämnden					
Inkomster	0	0	1	2	1
Utgifter	-70	-523	-434	-1 832	-2 111
Varav reinvesteringar	*-6*	*-80*	*-67*	*-286*	*-286*
Nettoinvesteringar	-70	-523	-433	-1 830	-2 110
Idrotts- och föreningsnämnden					
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-62	-420	-567	-3 236	-4 105
Varav reinvesteringar	*-23*	*-58*	*-43*	*-228*	*-760*
Nettoinvesteringar	-62	-420	-567	-3 236	-4 105
Kretslopp och vattennämnden					
Inkomster	7	0	0	0	0
Utgifter	-138	-859	-969	-4 753	-5 070
Varav reinvesteringar	*-35*	*-210*	*-181*	*-913*	*-984*
Nettoinvesteringar	-131	-859	-969	-4 753	-5 070
Lokalnämnden					
Inkomster	3	-85	-365	-915	0
Utgifter	-385	-2 165	-2 860	-15 119	-22 050
Varav reinvesteringar	*-52*	*-750*	*-885*	*-5 925*	*-8 405*
Nettoinvesteringar	-382	-2 250	-3 225	-16 034	-22 050
Park och naturnämnden					
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-14	-153	-213	-647	-619
Varav reinvesteringar	*0*	*0*	*0*	*0*	*-76*
Nettoinvesteringar	-14	-153	-213	-647	-619
Trafiknämnden					
Inkomster	62	450	566	2 300	3 800
Utgifter	-166	-1 600	-1 995	-9 700	-14 027
Varav reinvesteringar	*-42*	*-431*	*-527*	*-2 797*	*-3 773*
Nettoinvesteringar	-104	-1 150	-1 429	-7 400	-10 227
TOTALT NÄMNDER					
Inkomster	72	365	202	1 387	3 801

Utgifter	-835	-5 727	-7 038	-35 286	-47 982
Varav reinvesteringar	*-158*	*-1 529*	*-1 703*	*-10 149*	*-14 284*
Nettoinvesteringar	-763	-5 362	-6 836	-33 899	-44 180
EXPLOATERING					
Exploateringsinkomster	195	1 478	1 872	10 868	9 590
Exploateringsutgifter	-128	-1 358	-2 013	-7 939	-7 918
varav Markutveckling	*-85*	*-513*	*-819*	*-2 606*	*-3 298*
varav Exploateringsfinansierad allmän plats	*-40*	*-732*	*-950*	*-4 550*	*-3 664*
varav Skattefinansierad allmän plats	*-3*	*-113*	*-244*	*-783*	*-956*
Exploateringsnetto	**67**	**120**	**-141**	**2 929**	**1 672**
Anslutningsavgifter VA	0*	56	103	309	531
Utbyggnad VA	-11	-165	-185	-905	-905
Utbyggnadsnetto VA	**-11**	**-109**	**-129**	**-596**	**-374**
TOTALT KOMMUNEN INKL. EXPLOATERING					
Inkomster	267	1 899	2 177	12 564	13 922
Utgifter	-974	-7 250	-9 236	-44 130	-56 810
Nettoinvesteringar	-707	-5 351	-7 059	-31 566	-42 888

*Kretslopp och vattennämnden har bokfört exploateringsrelaterade inkomster som rena investeringsinkomster och ligger inom ramen för nämndens investeringsutfall ovan.

9.1.1 Nämndernas resultat och prognos

Nämndernas investeringsnetto för perioden januari-mars uppgår till 763 mnkr, vilket är cirka 27 mnkr lägre än samma period föregående år. Samlat lämnar nämnderna en prognos för 2021 på 5,4 mdkr (netto), vilket skulle innebära en ökning med cirka 1,3 mdkr i förhållande till det faktiska utfallet för år 2020. För hela planperioden 2021-2025 lämnar nämnderna en prognos för nettoinvesteringar uppgående till cirka 34 mdkr, vilket är cirka 10 mdkr lägre än budget för planperioden.

Vid en jämförelse med utfallet för nettoinvesteringar för helåret 2020 bedömer samtliga nämnder förutom lokalnämnden och trafiknämnden att utfallet för 2021 kommer att bli högre.

Samtliga nämnder förutom fastighetsnämnden bedömer att årets nettoutfall väntas bli lägre än budget. Lokalnämndens, idrott- och föreningsnämndens samt park- och naturnämndens gör bedömningar där prognosen är klart lägre än budget, medan kretslopp- och vattennämnden och trafiknämnden endast uppvisar mindre avvikelser.

Fastighetsnämndens bedömning är att årets nettoinvesteringsbudget avviker mot budget med 90 mnkr eftersom ett stort förvärv planeras under året. Förvärvet förutsätter att medel kan flyttas mellan åren och är en fråga som hanteras av

fastighetsnämnden 2021-04-19.

Idrott- och föreningsnämndens avvikelse jämfört med budget är cirka 141 mnkr. Nämnden beskriver att nyinvesteringar i anläggning som ingår i annans anläggning inte kan genomföras, samt att i budgeterade medel ingår också utgifter för skyfallshantering, markförhållanden, kostnadskrävande grundläggning, solceller med mera, som enbart nyttjas om behov uppstår.

Kretslopps- och vattennämndens bedömning för VA- och avfallsverksamheten sammantaget uppvisar en positiv avvikelse mot nettobudget med 110 mnkr. VA-verksamheten uppger att vissa investeringar skjuts fram till nästa år, samt att pågående upphandlingar av projekt samt pandemins effekter på tillgänglighet och resurser på vattenverken kan komma att påverka årets utfall. Inom avfallsverksamheten är det framför allt den uppskjutna byggstarten av ny kretsloppspark som gör att budgetnivån inte nås.

Lokalnämndens bedömning av årets utfall beräknas bli 875 mnkr lägre än budget. Nämnden anger att mer omfattande bedömningar har gjorts kring pågående och i närtid kommande projekt pågår, vilket har inneburit en förskjutning av medel framåt i planperioden. Genomförandetakten har inte heller kunnat ske i önskad takt, beroende på bland annat svårigheter att hitta evakueringslokaler.

Park- och naturnämndens avvikelse om 60 mnkr i väntat utfall jämfört med budget förklaras med att den planerade byggnationen av det flytande hamnbadet inom Jubileumsparken inte kommer genomföras under 2021. Nämnden beslutade 2021-03-23 att flytta investeringsmedel om 28 mnkr för ej utförda åtgärder 2020 till planperiod 2021-2025.

Trafiknämnden bedömer ett utfall som är 279 mnkr lägre än vad som har budgeterats för året. Som huvudsaklig anledning anger nämnden att framdriften är lägre än vad som planerades när investeringsunderlag för 2021 togs fram, och att projekt därmed försenas och genomförandet skjuts på i tid. Hisingsbron, som står för cirka 40 procent av nämndens investeringsvolym, bedöms nu inte längre avvika från den budgeterade kostnadsnivån om 3,5 mdkr.

Vad avser exploateringsverksamheten ligger utfallet, både avseende inkomster och utgifter, i paritet med motsvarande period 2020. Prognosen för året har reviderats ned väsentligt i förhållande till budget både avseende inkomster men främst utgifterna, vilket medför ett exploateringsnetto för året på ca 120 mnkr i förhållande till de budgeterade -141 mnkr. Orsaken förklaras främst av förskjutningar framåt i tiden i större projekt, så som utbyggnaden av Masthuggskajen, i förhållande till de prognoser som låg till grund för budgeteringen.

Vad avser prognosen för planperioden ligger exploateringsutgifterna i paritet med budgeterade volymer medan exploateringsinkomsterna har reviderats upp något både med anledning av ökade inkomster i vissa projekt och att projekt med positiva projektnetton har tillkommit efter beslut om budget. Prognosen innebär ett förbättrat exploateringsnetto för perioden med i storleksordningen 1,3 mdkr.

Prognosen för VA-utbyggnad inom exploateringsverksamheten har reviderats ned för året med anledning framdriften i pågående projekt och inkomstprognosen har reviderats ned betydligt. För planperioden rapporterar nämnden en utgiftsprognos som ligger på samma nivå som budgeterade volymer medan inkomstprognosen för exploateringsknuta anslutningsavgifter har reviderats ned betydligt och har uppdaterats baserat på det förslag till taxeutveckling som kretslopp och

vattennämnden hanterar i sina verksamhetsnomineringar för 2022.

Nämndernas totala nettoinvesteringsbudgeten för 2021, inom innevarande planperiod 2021-2025, uppgick enligt kommunfullmäktiges budgetbeslut till 7,4 mdkr. Budgetbeslutet för 2021 ger nämnderna möjligheten att omfördela investeringsmedelmedel inom den givna ramen för planperioden. Nämnderna har totalt budgeterat 6,8 mdkr för nettoinvesteringar under 2021, där resterande 0,6 mdkr omfördelas till kommande år inom planperioden.

9.1.2 Stadsledningskontorets bedömning

Nämndernas totala nettoinvesteringsvolym för årets första månader är något lägre än motsvarande period förra året. För att nå de nivåer som nämnderna prognostiserar krävs en betydligt högre investeringstakt än inledningsvis i år. Stadsledningskontoret kan samtidigt konstatera att om bedömda utfallet nås, är det ändå cirka 1,5 mdkr lägre än budgeterat för året.

För planperioden 2021-2025 som helhet är nämndernas prognos drygt 10 mdkr lägre än beslutad budget. Prognosen ligger i huvudsak i linje med nämndernas uppdaterade nomineringsinvesteringar för 2022. Dock redovisar trafiknämnden och lokalnämnden ytterligare nedreviderade prognoser för planperioden i förhållande till sina investeringsnomineringar för 2022, med totalt ca 1,3 mdkr.

Stadsledningskontorets bedömning är att en delförklaring till den väsentliga nedrevideringen av prognosen för planperioden baseras på budgetbeslutet om övergången till styrande budget för en hel femårsplan. Det innebär att nämnderna har möjlighet att omfördela budgetmedel mellan åren och inte behöver skapa årliga utrymmen för att kunna omhänderta främst förskjutningar av investeringsvolymer mellan åren. Utöver en sådan delförklaring kan stadsledningskontoret fortsatt konstatera att nämndernas investeringsplaner och nomineringar in i budgetprocessen fortsatt baseras på både ambitiösa och allt för positiva bedömningar om framdrift och att de nominerade investeringsbehoven inte i tillräcklig grad tar hänsyn till en avvägd värdering av genomförbarheten.

Bedömningen i övrigt är i linje med vad som tidigare har rapporterats, att nämnderna inte når budgeterade nivåer på grund av lägre framdrift och förseningar, på grund av högre komplexitet och möjligheten att resurssätta projekt. Trafiknämnden nämner hur tidsförskjutningar som uppstår i pågående skeden innebär en påverkan på årsfördelning av kostnader för kommande skeden, och att tidsförskjutningar till år efter planperioden minskar prognosen för planperioden.

Fastighetsnämndens prognos för innevarande år bygger på att beslut tas att föra över medel från kommande års investeringsbudget till år 2021 för ett föreslaget fastighetsförvärv. Nämnden avslog 2021-04-19 fastighetskontorets förslag till förvärv, varför fastighetsnämndens prognos väntas bli lägre än angivet i delårsrapport mars.

Stadsledningskontoret kan konstatera att park och naturnämnden har prognostiserat med ca 30 mnkr över budget för planperioden och att denna prognos har arbetats in i nämndens investeringsnomineringar för 2022. Orsaken är främst bedömning av investeringsbehov för att omhänderta förskjutningar i investeringsvolymer för 2020.

Likt investeringsverksamheten prognostiserar exploateringsverksamheten lägre utgiftsvolymer för året på grund av främst förskjutningar i genomförandet.

Stadsledningskontoret kan konstatera att även i jämförelse med den sänkta prognosen ligger utfallet per mars på i storleksordningen 10 procent av prognostiserat utfall, vilket medför att det krävs en betydande ökad upparbetningstakt för resterande del av året. För planperioden är verksamheten i ett tidigt skede vilken kan förklara en viss försiktighet i prognoserna i förhållande till planperiodens budget.

Stadsledningskontoret kan dock sammantaget konstatera att de samlade prognoserna för så väl året och planperioden går i linje med tidigare års trend, där budgeterade volymer inte uppnås och där det finns en allt för positiv förväntan på framdriften i staden i projekt och satsningar. Det finns därför behov av att nämnderna ytterligare värderar och väger de investeringsvolymer i som ligger till grund för nämndernas årliga investeringsnomineringar och som utgör grund för kommunfullmäktiges budgetbeslut.

Stadsledningskontoret kan även konstatera att nämnderna på ett tydligare sätt behöver utveckla sin återrapportering för att beskriva effekterna för stadens verksamheter, brukare och medborgare med anledning av att budgeterade investeringsvolymer inte uppnås.

9.2 Bolagsstyrelser

Belopp i mnkr	Utfall perioden	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse budget - prognos
Energi	326	1 400	1 300	100
Hamn	151	527	627	-100
Lokaler	117	1 038	1 119	-81
Bostäder	656	3 421	3 946	-525
Kollektivtrafik	5	70	67	3
Turism, kultur och evenemang	161	781	835	-54
Näringsliv	1	1	1	0
Interna Bolag	114	520	539	-19
Regionala Bolag	57	302	302	0
Boplats	0	0	0	0
Summa Göteborgs Stadshuskoncern	**1 588**	**8 060**	**8 736**	**-676**

9.2.1 Bolagens resultat och prognos

Stadshuskoncernens investeringar under perioden uppgår till 1 588 mnkr, vilket är i samma nivå som motsvarande period föregående år. Koncernen sänker sin helårsprognos med 304 mnkr i förhållande till föregående prognos och med 676 mnkr i förhållande till budget.

Inom Göteborg Energi gjordes investeringar framförallt i fjärrvärme, elnät och fjärrkyla. Koncernen ökar sin helårsprognos med 100 mnkr till 1 400 mnkr.

Göteborgs Hamn redovisar investeringar i blivande terminalytor i Arendal II och på Halvorsäng. Arendal II beräknas tas i drift 2025. Under 2021 fortsätter utbyggnaden av Halvorsäng med utbyggnad av dagvattenanläggning. Koncernen lämnar sin prognos oförändrad jämfört med föregående prognos.

Kluster Lokaler (Higabkoncernen) har under perioden fortsatt investera i Kulturhuset i Bergsjön, Sjöfartsmuseet och den tredje scenen på Stadsteatern. Investering i nytt magasin för flera av stadens museer har påbörjats under perioden. Parkeringsbolaget har påbörjat projektering av Masthuggskajen Väst och Älvstranden har fortsatt investera i flertalet pågående stadsutvecklingsprojekt. Kluster Lokaler sänker sin investeringsprognos med 81 mnkr, framförallt inom Parkeringsbolaget.

Kluster Bostäder (Framtidenkoncernen) har under perioden färdigställt 151 bostäder för inflyttning. Koncernen sänker sin prognos med 249 mnkr jämfört med föregående prognos och med 525 mnkr jämfört med budget, framförallt som en effekt av förskjutningar i tid.

Kluster Turism, Kultur & Evenemangs investeringar består till största delen av Lisebergs Jubileumsprojekt med hotell och vattenpark.

Göteborgs Stads Leasing har investerat 114 mnkr under perioden. Det är framförallt inom den finansiella leasingverksamheten som investeringarna sker. Bolaget sänker sin prognos i förhållande till föregående prognos med 10 mnkr, i sin helhet inom operationell leasing.

Renovakoncernen har under perioden fortsatt byggnationen av ny verkstad. Koncernen lämnar sin prognos oförändrad.

9.2.2 Stadsledningskontorets bedömning

Bolagens totala investeringsprognos är under budget, men samtidigt relativt sett på höga nivåer och högre än utfallet för 2020.

Bilaga 1

Beredskap för särskilda ändamål, tkr	Budget	Prognos	Avvikelse	Kommentar
Beredskap för nämndernas användning av eget kapital*	200 000	0	200 000	Syftar till att täcka nämnders eventuella underskott. Inget utfall kommuncentralt
Summa beredskap för särskilda ändamål	**200 000**	**0**	**200 000**	

**Stadens regelverk innebär att nämnd på eget initiativ kan ianspråkta eget kapital upp till 0,5 procent av nämndens ram. Ett ianspråktagande som överstiger 0,5 procent skall prövas av Kommunstyrelsen. Under 2021 har hittills Förskolenämnden, genom beslut i Kommunfullmäktige 2021-01-28, givits rätt att ianspråkta upp till 80 mnkr av eget kapital.*

Budgeterade kostnader för särskilda ändamål			
Medfinansiering av centrum för hållbar stadsutveckling (Mistra)	2 000	2 000	0
Revisorskollegiet (budgetberedning görs av KF´s presidie)	36 300	36 300	0
Tillköp kollektivtrafiken	196 600	180 000	16 600
Återföring Paracastextilier	800	800	0
MR-dagarna	1 500	1 500	0
Indexering infrastrukturella avsättningar	10 300	10 300	0
Bidrag politiska partier	30 100	30 100	0
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 000	3 000	0
Lindholmen science park Visual Arena	3 200	3 200	0
Johanneberg science park (aktieägartillskott)	2 000	2 000	0
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 500	2 500	0
Win Win Gothenburg sustainability award	1 500	1 500	0
Kommunövergripande avgifter	62 000	62 000	0
Räddningstjänsten brandvatten	3 900	3 900	0
Borgerliga vigslar	2 100	2 100	0

Extern visselblåsarfunktion	700	700	0
Pensioner räddningstjänsten	83 300	80 300	3 000
Etablering Stödcentrum	900	900	0
Samordningsförbundet	15 370	15 370	0
Pensionskostnader	2 100 000	2 215 000	-115 000
Varav engångseffekt (förändrat livslängdsantagande)		*-115 000*	*-115 000*
Finansiering via intern pensionsavgift	-1 425 000	-1 425 000	0
Näringslivsfrämjande åtgärder (BRG 8 mnkr, GBG & Co 10 mnkr, Citysamverkan 2 mnkr)	20 000	20 000	0
Trygghetspaket (trygghetsfrämjande åtgärder	80 000	80 000	0
Evakueringskostnader m.m.	100 000	100 000	0
Försörjningsstöd extra beredskap	100 000	100 000	0
Personal-/kompetensförsörjning	40 000	40 000	0
Stadsutveckling Vallhallagatan/evenemangsområdet	10 000	10 000	0
Klimatkontrakt	700	700	0
Jubileumsparken	1 000	1 000	0
Göteborg filmstudios	1 000	1 000	0
Uppstart ny organisation (SDN reformen)	4 000	4 000	0
Summa budgeterade kostnader för särskilda ändamål	**1 489 770**	**1 585 170**	**-95 400**

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser	**Budget**	**Prognos**	**Avvikelse**
<u>Medel som hanteras genom beslut av Göteborg & Co</u>			
Jubileumsplanen Göteborg 400 år (GBG & Co)	10 000	10 000	0
<u>Medel som hanteras genom beslut av Kretslopp och vattennämnden</u>			
Dagvatten och skyfall	5 000	5 000	0
Utökad finansiering skyfallsarbete	5 500	5 500	0
Västsvenska paketet	2 000	2 000	0

Skattekollektivets ekonomiska ansvar för nedlagda deponier	1 000	1 000	0
Medel som hanteras genom beslut av Fastighetsnämnden som fördelar medlen mellan berörda nämnder			
Enkelt avhjälpta hinder	20 000	20 000	0
Medel som hanteras genom gemensamt beslut av Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Park- och naturnämnden samt Trafiknämnden			
Jubileumssatsningen bostäder, BoStad 2021	10 000	10 000	0
Medel som hanteras genom beslut av Social centrum			
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	4 000	4 000	0
Medel som hanteras genom beslut av Fastighetsnämnden			
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	20 400	20 400	0
Summa poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser	**77 900**	**77 900**	**0**

Poster som tillkommit genom beslut under 2021	**Budget**	**Prognos**	**Avvikelse**
Medel som hanteras genom beslut av Utbildningsnämnderna			
Sommarlovskort kollektivtrafiken*	-	30 000	-30 000
Medel som hanteras genom beslut av Socialnämnderna			
Trygghetsarbete	-	35 000	-35 000
Medel som hanteras genom beslut av Trafiknämnden och miljö- och klimatnämnden			
Kompensation för nolltaxa	-	20 000	-20 000
Summa poster som tillkommit genom beslut under 2021	**-**	**85 000**	**-85 000**

**Osäkert om tillköpet kan genomföras utifrån information från västtrafik som kom sent i förhållande till denna rapports upprättande.*

Lisebergs styrelses avrapportering till KF/KS Mars 2021

Lisebergs Jubileumsprojekt

1. Inledning

Besöksnäringen står inför stora förändringar de kommande åren. Vissa förändringar är en negativ konsekvens av Covid-19, andra är positivt accelererade av densamma. Faktum är dock att mycket pekar på att destinationen Göteborg i ganska hög grad skall ställa om från möten, konferenser och affärsresande, till ett privatresande dominerat av svenska och skandinaviska fritidsresande.

I denna strukturomvandling, som drivs av fortsatt digitalisering, förändrade affärsmodeller och nya segment, kommer konkurrensdugliga besöksanledningar vara A och O.

Med en vattenpark och ett hotell, som möjliggör fortsatta investeringar i utvecklingen av Lisebergsparken, samt ett World of Volvo i anknytning till Liseberg Jubileumsprojekt, representerar detta nya kluster en framtidssäker plattform för att Liseberg även i framtiden kan vara turistekonomisk motor för Göteborg.

2. Bakgrund

2013 godkände Kommunfullmäktige köpet av fastigheten Skår 40:17 (tidigare SAAB:s Växellådsfabrik), söder om Lisebergsparken. Detta var den sista tillgängliga mark i anknytning till parken, och representerade inte bara ett strategiskt fastighetsförvärv, utan också den största investering i Lisebergs historia.

Med bakgrund av detta förvärv, men också i en attraktionsbransch som upplever stora strukturella förändringar, beslutade Lisebergs styrelse samtidig att inleda arbetet med Lisebergs Jubileumsprojekt. Precis tio år senare, och i samband med Lisebergs 100 årsjubileum 2023, öppnar fas 1 av projektet: Liseberg Grand Hotel Curiosa. Ett år senare öppnar fas 2: Liseberg Oceana Vattenvärld.

3. Tidslinje för projektet

Lisebergs Jubileumsprojekt har utvecklats inom en strukturerad och noggrann projektprocess:

- Oktober 2013 KF godkänner köp av Skår 40:17
- Juni 2014 KF beslutar om avyttring av Hotell Liseberg Heden i samband med framtida expansion
- September 2014 Marknads- och möjlighetsstudier
- December 2014 Juridiska riskanalyser
- Januari 2015 Koncept
- December 2015 Lisebergs styrelse beslutar om hotell och vattenparks-spåret, härunder om programhandlingar
- September 2016 Program
- November 2015 Operatörsanalyser
- November 2016 Kostnadsestimat, affärskalkyl & känslighetsanalyser

- Februari 2017 Kommunfullmäktige tillstyrker hemställan från Lisebergs styrelse om hotell och vattenpark
- Mars 2017 Lisebergs styrelse beslutar om systemhandlingar
- Maj 2018 Upphandling, systemhandlingar
- Juli 2019 Färdigställande systemhandlingar hotell, riktpris
- September 2019 Lisebergs styrelse beslutar om byggnation av hotell
- September 2020 Färdigställande systemhandlingar vattenpark, Riktpris
- November 2020 Lisebergs styrelse beslutar om byggnation av vattenpark
- Q2 2023 (est.) Öppning, Liseberg Grand Hotel Curiosa
- Q2 2024 (est.) Öppning, Liseberg Oceana Vattenvärld

De omfattande marknadsanalyser och möjlighetsstudier som genomförts, och som projektet vilar på, har levererats av internationella såväl som svenska konsulter. Analyserna har uppdaterats löpande, senast i april 2021.

Projektet estimeras att ge ca. 600 000 extra gäster till Liseberg, och ca. 185 000 extra gästnätter till destinationen, där 70% gynnar övriga hotell på staden. Liseberg skapar med projektet förutsättningar för att fler hotell ska kunna etableras på Göteborgsmarknaden.

4. Rapporteringsdimensioner

Lisebergs styrelse följer löpande upp på genomförandet av Jubileumsprojektet, och på alla styrelsesammanträden rapporteras tillbaka i tre dimensioner:

- Ekonomi
- Kvalitet
- Tid

5. Ekonomi

5.1. Projektekonomi

Coronapandemin har haft en begränsad negativ effekt på Jubileumsprojektets byggnation. De åtgärder som vidtagits har fungerat väl och produktionen har hittills endast haft mindre störningar.

Hotellprojektet drabbades av ett betydande hinder när detaljplanens laga kraft drog ut på tiden, vilket ledde till att markarbetena inte kunde starta enligt tidplan. Detta fick en negativ påverkan på NCC:s produktionskostnader med ca 13,7 mkr, varav 10,5 mkr påverkar riktpriset.

NCC har också haft ökade produktionskostnader mot byggkalkylen, främst är det gips och smidesentreprenad som påverkar projektet negativt med 13 mkr.

Branschen, och även Jubileumsprojektet, har drabbats av ökade priser på material som tyvärr påverkat möjligheten till större inköpsbesparingar.

Ovanstående kostnadsökningar ligger dock inom ramarna av projektets totalbudget, och det finns fortsatt en ekonomisk reserv i hotellkalkylen. Ett prioriteringsprogram pågår nu i hotellprojektet med avsikt att bygga upp reserven för att möta eventuella senare ÄTA-arbeten.

Vattenparksprojektet befinner sig just nu i bygghandlingsskedet, vilket löper på enligt plan. Marksanering pågår och är upparbetat till ca 70 procent. En post som inte fanns med i den ursprungliga kalkylen har tillkommit: Ledningsarbeten med dagvattenledning i Mölndalsvägen, där Liseberg tar 55 procent av kostnaden på 9 Mkr. Det medför att prognosen för dessa arbeten just nu ligger något över budget.

NCC:s riktkostnad för vattenparken kommer att indexjusteras och Jubileumsprojektets budget, som är satt i 2019- respektive 2020-års prisnivå

skall justeras för index, eftersom projektet har lång färdigställandetid. I projektets affärskalkyl har det tagits höjd för en årlig ökning med 2 procent.

INVESTERING JP (MKR)	Hemställan Index Justerat	Budget Styrelsebeslut	Prognos Mars 2021
Totalt JP	2208	2364	2356
JP1 Hotell	1083	1179	1179
JP2 Vattenpark	997	1070	1070
Markparkering inkl. rivning	74	67	55
Exploatering (exkl. marköverföring FK)	54	48	52

När det gäller projektets **totalekonomi**, så den av styrelsen beslutade investeringssumma 7,1 procent högre än det uppräknade byggindex, och därmed den skisserade budget som beslutades av kommunfullmäktige 2017.

För hotellet drivs denna kostnad av fler bäddar och rum med större kapacitet, vilket ger en mera precis inriktning på Lisebergs primära gästsegment, och i slutänden en bättre lönsamhet.

För vattenparken drivs ökningen dels av butiker kopplade till detaljplanen, dels av att Lisebergs styrelse fattat beslut om att i samband med fas 1 av projektet att lägga till en grön, tematiserad innergård (fas 2). Lisebergs styrelse har vidare beslutat om att starta upp projekteringen av fas 3 (utomhus aktivitetspool). Senare faser avvaktar vattenparkens öppning, och betraktas som en del av den löpande, självfinansierade investeringsverksamhet.

I tillägg till ovanstående har styrelsen i februari 2021 träffat beslut om nedskrivning av projektkostnader relaterat till tidigare projekterat men förkastat alternativ av vattenparken, totalt 53 Mkr.

Projektets totalekonomi och lönsamhet har inte förändrat sig jämfört med det projekt som presenterades för kommunfullmäktige 2017, och den ökade investeringen kompenseras dels av högre prognosticerade intäkter, dels av ökade realisationsvinster.

5.2. Lönsamhetsprognoser

Jubileumsprojektets prognosticerade resultat ligger kvar enligt den affärskalkylen på ca 60 MSEK. årligen, som presenterades för kommunfullmäktige 2017. Affärskalkylen uppdaterades senast april 2020.

MSEK	Hotell	Vattenpark	Påverkan Park	Parkering	Exploate-ring	Total
Hemställan	53,7	-12,6	19,6	1,2	-3,4	58,5
Nuläge	65,5	-26,6	22,4	1,4	-3,1	59,7

Inom kalkylen finns dock variationer, allt eftersom flera detaljer kring driftsmodeller, bemanning, mm. tillkommer. Driftsbudget och lönsamhetskalkyler kommer löpande att uppdateras och justeras fram mot öppningen. Dessutom förväntas affärskalkylens komponenter öka med inflationen över tid.

I det osäkra läge som råder just nu kring Covid-19 är det svårt att prognostisera ett framtida långsiktigt resultat. Liseberg uppdaterar dock löpande kalkyler och modeller utifrån de uppdaterade marknadsförutsättningar:

När det gäller **hotellet** har Annordia AB på uppdrag av Göteborg & Co och Business Region Göteborg tagit fram en rapport om hotellmarknaden i Göteborg. Rapporten blir offentlig inom några veckor, men huvudkonklusionerna är:

- Det råder i dagsläget stor osäkerhet kring hur utvecklingen på regionens hotellmarknad kommer att se ut både på kort och lång sikt efter pandemin.
- På lång sikt gäller osäkerheten om pandemin påverkat resandet strukturellt, här under speciellt mindre affärsresande.
- Privatresandet bedöms fortsätta att utvecklas positivt när pandemin är över. Dock finns det en osäkerhet kopplad till synen på olika resmål, härunder på tätbefolkade områden och städer, samt besöksintensiva attraktioner.
- Den positiva utvecklingen fram till pandemin innebar att antalet planerade nya hotellprojekt var på en rekordnivå. Pandemin har dock inneburit att flera dessa projekt är osäkra och eventuella igångsättande har skjutits på framtiden.
- Ett mer diversifierat hotellutbud är önskvärt, för att stötta tillväxten i efterfrågan från privatsegmentet. Den ökade konkurrensen kan tvinga befintliga hotell att se över sin produkt och sitt erbjudande

När det gäller **vattenparken**, så har Leisure Development Partners (LDP) senast i april 2021 uppdaterat de marknadsförutsättningar som projektet bygger på. I korthet konkluderar analysen, att Covid-19 kommer att påverka besöksnäringen en bra bit framöver:

- Den inhemska turistmarknaden minskade med 30 procent i Sverige 2020. Man förväntar en starkare tillväxt fram emot 2023. Vissa grupper kommer sannolikt resa mindre, och affärsresandet kommer kanske inte återhämta sig till pre-pandeminivåerna.
- Under 2020 minskade internationella turister i Sverige med 80 procent. LDP förutspår en ganska långsam tillväxt 2021 och 2022, men en mer positiv tillväxt 2023–2025. Härefter kommer antal internationella tillresande dock fortfarande vara lägre än vad som tidigare prognostiserats, eftersom särskilt affärsresor kan minskas.

- Omfattningen och tillväxten av prognoserna för den primära och sekundära inhemska marknaden kommer att vara densamma som i tidigare prognoser.
- En eventuell reduktion av hotellbeläggningen i Göteborg kommer att ha marginell påverkan på prognosticerat antal gäster.

Då vattenparken primärt kommer att besökas av lokala och regionala gäster, samt inhemska turister, så är den prognosticerade påverkan av Covid-19 relativt liten. Samtidigt tar de uppdaterade prognoserna inte höjd för att penetrationsgraden gällande internationella tillresande kan öka på grund av ett minskat affärsresande.

Slutligen skall det noteras, att effekten av Covid-19 enligt LDP inte förväntas att vara permanent, utan det handlar snarare om en förskjutning av en prognosticerad tillväxt. Liseberg kommer fortsätta att löpande uppdatera förutsättningarna för prognoser och kalkyler.

Ovanstående analyser bekräftar lärdomarna från 2020. De anläggningar som till huvuddelen är inriktad mot privatmarknaden har gått bättre än klassiska affärshotell. På hotellmarknaden har exempelvis kustnära boendeanläggningar och spa-hotell klarat sig bäst medan affärshotell i storstäder har drabbats värst av pandemin. Anläggningar med starkt beroende av internationell trafik har också haft det svårt.

Bedömningen är att Liseberg med drygt 90 procent svenska gäster, i kombination med ökat inhemsk resande och en stark inriktning mot privatmarknaden, kan gå stärkt ur pandemin.

6. Kvalitet

Ambitionen med Jubileumsprojektet är fortsatt att skapa ramarna för upplevelser av hög kvalitet:

Liseberg Grand Curiosa Hotell

- Totalt ca 29 900 kvadratmeter
- 457 hotellrum, med minst 5 bäddar
- Stort välkomnande lobbyplan
- Mindre mötesmöjligheter och gym
- Ett varierat restaurangutbud med inriktning mot familjer

Hotellet kommer att integreras med såväl nöjes- som vattenpark, och kommer präglas av tematiserade, familjeinriktade upplevelser.

Liseberg Oceana Vattenvärld

- Totalt ca 13 600 kvadratmeter
- Designad för 500 000 årliga besökare
- 1 750 samtida besökare på sommaren och 1 250 vintertid
- Familjeflod och vågbassäng
- Torn med 4 vattenattraktioner i världsklass
- Vattenlek för olika åldrar med 12 olika vattenrutschbanor
- Restaurang i vattenparken
- Butik och café i entrén

Ambitionen är att bygga en premiumprodukt, som kan stärka båda Lisebergs verksamhet och destinationens position.

7. Tid

Hotellet kommer att överlämnas till Liseberg från NCC i slutet av januari 2023. Öppning för betalande gäster planeras till april 2023 inför Lisebergs säsongsöppning.

Vattenparken kommer att överlämnas i slutet på Q1 2024 och planeras att öppnas under våren 2024.

8. World of Volvo och Parkeringshus

2017 påbörjade Liseberg, AB Volvo och Volvo Cars en dialog om en tänkt etablering på Lisebergs fastighet. I oktober 2020 fattade kommunfullmäktige beslut om att Liseberg fick sälja 23 000 kvadratmeter BTA till World of Volvo, samtidigt som det skulle byggas ett parkeringshus på ca 43 000 kvadratmeter BTA med 1548 parkeringsplatser för Lisebergs och World of Volvos behov. Parkeringshuset ska enligt beslut i Kommunfullmäktiga överlåtas till Göteborgs Stads Parkeringsbolag. Denna överlåtelse sker till fast pris, utan projektrisk för Liseberg eller Parkeringsbolaget.

Liseberg har genom denna affär inte bara säkrat parkeringsbehovet, utan också möjliggjort etableringen av World of Volvo, som inte var blivit av utan Jubileumsprojektet.

Word of Volvo representerar en privat miljardinvestering, som tillsammans med Lisebergsparken, en helårsöppen vattenpark samt Universeum och Världskulturmuseet, kommer skapa ett starkt upplevelseskluster för destinationen.

9. Övriga fastighetsaffärer

9.1. HLH fastighet

Hotell Liseberg Heden AB, det dotterbolag till Liseberg AB som äger hotellfastigheten, överläts efter beslut i Kommunfullmäktiga till Higab 7 april 2021 för en total köpeskilling på 292 Mkr.

9.2. HLH verksamhet:

Hotell Liseberg Heden har varit stängd sedan juli 2020. Liseberg hade ambitionen att avyttra själva hotellverksamheten (inventarier, hyreskontrakt, mm), och att en ny operatör skulle tillträda verksamheten under våren

2021. Pandemin gjorde försäljningen uteblev och Liseberg kommer i stället att återöppna hotellet i egen regi och påbörja försäljningen av verksamheten när lämpligt. Tilldess betalas hyra till Higab. Verksamhetens försäljningspris beräknas till ca 40 Mkr.

9.3. Parkeringsanläggning

Volvo bygger ett parkeringshus i samband med World of Volvo för Liseberg och Volvos behov (se kap 8). Efter kommunfullmäktiges beslut 2020 håller Liseberg på att överlåta byggrätter samt kontrakt gällande parkeringshusets uppförande till Göteborgs Stads Parkeringsbolag, med beräknat tillträde 1 juni 2021. Försäljning av byggrätter till P-bolaget förväntas inbringa ca 43 Mkr. Detta är en intern affär inom Stadshus AB.

9.4. Stugor & Camping

Lisebergs styrelse beslutade på styrelsemötet den 4 november 2020 att avyttra stug- och campingverksamheten, inklusive dotterbolaget Liseberg Gäst AB. Beslutet motiverades med att Liseberg har behov av att konsolidera verksamheten och att fokusera resurserna på kärnverksamheten runt nöjesparken och den expansion som Jubileumsprojektet innebär.

Köpeskillingen som försäljningen skulle inbringa kommer att kunna användas för att stärka Lisebergs finansiella ställning.

Försäljningen kommer att läggs fram för kommunfullmäktiges ställningstagande under 2021.

10. Lisebergs finansiella ställning

Lisebergs finansiella ställning påverkades negativt av den förlust som blev resultatet av nedstängningen under 2020. Efter att under ett flertal år haft

en relativt stabil soliditet omkring 60 procent, sjönk soliditeten till 34 procent, i huvudsak som en effekt av resultatförlusten på grund av Covid-19, men också på grund av ökad upplåning i samband med hotellbygget.

Lisebergs försäljning av de tillgångar beskrivna i kapitel 9, medför att Liseberg stärker soliditeten de kommande åren, vilket till viss del kompenserar för lånefinansieringen av hotell och vattenpark. Den vinst som parkverksamheten genererar under kommande år kommer till stor del att återinvesteras i parken.

Lisebergs mål är att uppnå en soliditet på över 40 procent vid utgången av 2026.